

آنلاین

آزمون

۴

پایه

۱۲

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۴ پایه دوازدهم

دفترچه شماره ۱

۱۴۰۲/۳/۱۹

آزمون اختصاصی
گروه آزمایشی علوم تجربی

مدت پاسخ‌گویی: ۴۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۴۵

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم تجربی، تعداد، شماره سوالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی
۱	زیست‌شناسی	۴۵	۱	۴۵	۴۵ دقیقه

زیست‌شناسی	مواد امتحانی	سرفصل دوازدهم	سرفصل یازدهم	سرفصل دهم	سرفصل نهم
مطابق با سرفصل کنکور سراسری					

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

زیست‌شناسی

-۱

کدام گزینه برای تکمیل جمله زیر نامناسب است؟

«در یاخته جانوری، هر اندامک ..... قطعاً در ..... دخالت دارد.»

۱) بدون غشا - تقسیم یاخته‌ای

۲) دوغشایی - تامین انرژی یاخته

۳) تکغشایی - تولید یک نوع مولکول زیستی

۴) متشكل از کیسه‌های روی هم قرار گرفته - بسته‌بندی مواد

کدام یاخته معده در تبدیل لایه ژله‌ای حفاظتی به سد حفاظتی محکم دربرابر اسید و شیره معده نقش دارد؟ -۲

۱) پوشش سطحی

۲) یاخته ترشح‌کننده ماده مخاطی

۳) یاخته اصلی غده معده

کدام گزینه در ارتباط با مری انسان، درست است؟ -۳

۱) همانند نای، هر لایه دارای غده ترشحی آن در تماس با لایه زیرمخط است.

۲) برخلاف نای، دارای مجرای درونی صاف و قادر چین خوردگی است.

۳) همانند نای، مستقیماً به گذرگاهی با ماهیچه اسکلتی متصل است.

۴) برخلاف نای، دارای بخشی است که با صفاق احاطه می‌شود.

در مورد تشریح شش گوسفند کدام گزینه صحیح است؟ -۴

۱) دهانه غضروفهای C شکل نای، در جلوی نای قرار گرفته‌اند.

۲) قبل از دو نایه اصلی، انشعاب سومی وجود دارد که به شش کوچک وارد می‌شود.

۳) غضروفهای نایهای در ابتدا به صورت حلقة کامل و بعد به صورت قطعه قطعه است.

۴) اگر تکه‌ای از شش را ببریم در مقطع آن سه گروه سوراخ مربوط به نایزک‌ها، سرخرگ‌ها و سیاهرگ‌ها قابل تقسیم هستند.

کدام گزینه جمله زیر را به درستی کامل می‌کند؟ -۵

«عامل اولی که باعث افزایش حجم قفسه سینه انسان در حالت دم می‌شود ..... عامل دوم .....»

۱) برخلاف - در ورود هوای جاری به شش‌ها نقش دارد.

۲) همانند - در راندن جناغ به سمت جلو نقش دارد.

۳) همانند - در هر فرایند تهویه هوا به انقباض درمی‌آید.

۴) برخلاف - با یکی از لایه‌های پرده جنب در تماس است.

کدام مورد، در ارتباط با نوعی بافت پیوندی که به طور منظم و یک طرفه در رگ‌های خونی یک مرد سالم جریان دارد، نادرست است؟ -۶

۱) حجم ماده زمینه‌ای آن معمولاً کمتر از حجم یاخته‌های آن است.

۲) یاخته‌های آن توسط دو نوع یاخته بنیادی پدید آمده‌اند.

۳) در باز و بسته شدن دریچه‌های قلبی به طور مستقیم نقش دارد.

۴) بعضی از پروتئین‌های آن در شرایطی به شکل رشتہ ظاهر می‌شوند.

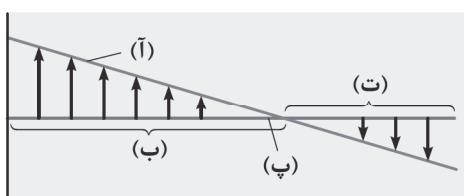
در انسان، سیاهرگ‌ها ..... -۷

۱) بیشتر در قسمت‌های عمقی هر اندام قرار گرفته‌اند.

۲) در برش عرضی، بیشتر به شکل گرد دیده می‌شوند.

۳) از نظر فاصله بین یاخته‌های دیواره خود، گروه‌بندی شده‌اند.

۴) هم در گردش ششی و هم در گردش عمومی نسبت به سرخرگ‌ها خون بیشتری دارند.

-۸- با توجه به شکل مقابله کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) با ادامه جریان «ب»، مقدار نیروی «پ» خون افزایش می‌یابد.
- ۲) با برابر شدن مقدار «آ» با «پ» فشار تراویش صفر می‌شود.
- ۳) کاهش نیروی «پ» همانند افزایش جریان «ت» مانع خیز یا ادم می‌شود.

۴) حجم جریان «ب» با حجم جریان «ت» در افراد سالم همواره برابر است.

-۹- کدام گزینه، برای تکمیل عبارت زیر نامناسب است؟

در یک فرد مبتلا به نارسایی کلیه، ..... «

- ۱) تبدیل فیبرینوژن به فیبرین، دچار اختلال می‌شود.
- ۲) غضروف سر استخوان‌های دراز، دچار آسیب می‌شود.
- ۳) ترکیب آمونیاک با کربن دی‌اکسید، متوقف می‌شود.
- ۴) ترشح نوعی هورمون از لوزالمعده، افزایش می‌یابد.

-۱۰- کدام گزینه در مورد جانورانی که مثانه آنها به هنگام خشک شدن محیط، بزرگ‌تر می‌شود و سپس باز جذب آب از مثانه به خون افزایش پیدا می‌کند، صحیح است؟

- ۱) بطن‌های آنها خون را ابتدا به سطح تنفس و سپس به بقیه اندام‌ها پمپ می‌کنند.
- ۲) در تمام طول زندگی خود دارای سامانه گردشی بسته و مضاعف می‌باشند.
- ۳) دارای سازوکار تهویه‌ای فشار منفی هستند.
- ۴) همانند کرم خاکی می‌توانند دارای حلق باشند.

-۱۱- کدام گزینه فقط برای بعضی بافت‌های سامانه‌ای که فضای بین روپوست و بافت آوندی ساقه گیاه گوجه فرنگی را پر می‌کند، صحیح است؟

- ۱) یاخته‌هایی دارند که ضمن ایجاد استحکام، مانع رشد اندام‌های گیاهی نمی‌شوند.
- ۲) یاخته‌هایی همراهی دارند که در هدایت نوعی شیره گیاهی نقش کمکی دارند.
- ۳) دارای یاخته‌هایی‌اند که دیواره آنها در بعضی نقاط نازک باقی مانده است.
- ۴) توسط بافتی احاطه شده‌اند که توسط لایه لیپیدی پوشانده می‌شوند.

-۱۲- کدام مورد جمله زیر را به درستی کامل می‌کند؟

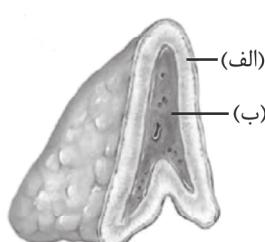
«در ساقه گیاه گوجه فرنگی، بافت‌هایی که فضای بین روپوست و بافت آوندی را پر می‌کنند، ممکن نیست .....»

- ۱) ضمن ایجاد استحکام، مانع از رشد اندام گیاهی شوند.
- ۲) همگی متعلق به یک بخش قابل تشخیص یا یک سامانه بافتی باشند.
- ۳) دارای یاخته‌هایی باشند که دیواره آنها در بعضی نقاط نازک مانده است.
- ۴) دارای یاخته‌هایی باشند که پس از لیگنینی (چوبی) شدن دیواره‌شان، ارتباط پلاسمودسیمی خود را حفظ کنند.

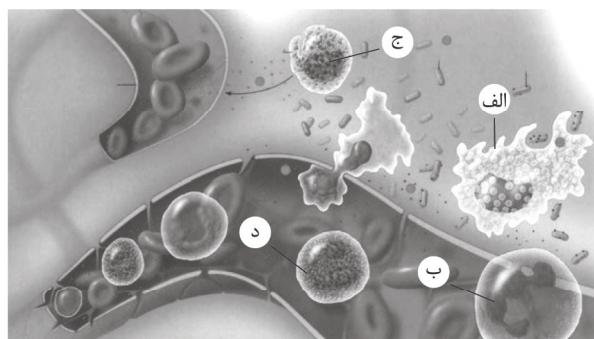
-۱۳- پیراپوست (پریدرم) تنہ یک درخت چندساله دولپه‌ای فاقد کدام ویژگی است؟

- ۱) یاخته‌هایی با دیواره نفوذپذیر به آب
- ۲) توانایی هدایت شیره پرورده
- ۳) تأثیر روی جریان توده‌ای شیره خام
- ۴) برآمدگی‌های در سطح برای تبادل گازها

- ۱۴- کدام عبارت در ارتباط با درختان تولید کننده میوه درست است؟
- ۱) تعداد محلهای منبع همواره از تعداد محلهای مصرف بیشتر است.
  - ۲) مهم‌ترین محلهای منبع، محلهای ذخیره‌ای در اندام زیرزمینی گیاه است.
  - ۳) حرکت شیره پرورده برخلاف آب در گیاه، در همه جهات می‌تواند انجام شود.
  - ۴) قندی که به دنبال بارگیری آبکشی، پتانسیل آبی را کاهش می‌دهد در نگهبان روزنه با برخورد نور انباسته می‌شود.
- ۱۵- کدام عبارت صحیح است؟
- «در هر جانوری با حفره گوارشی به طور حتم .....»
- ۱) دستگاه عصبی محیطی فاقد گره عصبی است.
  - ۲) هر گره مجموعه‌ای از جسم یاخته‌ای نورون‌هاست.
  - ۳) تحریک هر نورون موجب تحریک همه نورون‌های دیگر می‌شود.
  - ۴) ارتباط یاخته عصبی با یاخته ماهیچه‌ای توسط پیک شیمیایی انجام می‌شود.
- ۱۶- چند مورد درباره حواس پیکری انسان صحیح است؟
- الف) بعضی از گیرندهای فاقد پوشش پیوندی آن، تحت تأثیر نوعی ماده شیمیایی تحریک می‌شوند.
- ب) هر گیرنده دمایی در بعضی دیواره رگ‌ها، به سرما و گرما حساس است.
- ج) پوست فاقد گیرندهای یکی از حس‌های حواس پیکری است.
- د) گیرنده فشار آن دارای انواعی یاخته غیرعصبی است.
- ۱۷- کدام گزینه جمله زیر را به درستی کامل می‌کند؟
- «بزرگ‌ترین بخش مغز در ماهی .....»
- ۱) مسئول پردازش اطلاعات بینایی است.
  - ۲) در تشخیص مولکول‌های شیمیایی اطراف ماهی نقش دارد.
  - ۳) مرکز تنظیم تعادل و حفظ بدن است.
- ۱۸- کدام مورد در ارتباط با ساختار اسکلت در جانوران صحیح است؟
- ۱) عروس دریایی برای حرکت به سمت مخالف، نیاز به خروج آب از دهان خود دارد.
  - ۲) اساس حرکت در جانورانی با اسکلت آب ایستایی متفاوت با جانورانی با اسکلت درونی است.
  - ۳) در همه جانورانی که اسکلت بیرونی دارند، دفع مواد زائد نیتروژن دار وابسته به لولهای مالپیگی است.
  - ۴) مهره‌دارانی که اندازه مغزشان نسبت به وزن بدن زیاد است، ساختار استخوانی متفاوت با استخوان انسان دارند.
- ۱۹- در انسان تارهای ماهیچه‌ای که مسئول انقباض سریع هستند، در مقایسه با تارهای ماهیچه‌ای نوع گند.....
- ۱) میوگلوبین کمتری دارند و انرژی خود را بیشتر از راه تنفس بی‌هوایی به دست می‌آورند.
  - ۲) میتوکندری‌های بیشتری دارند و موجب فعالیت بیشتر آنزیم‌های انیدراز کربنیک خون می‌شوند.
  - ۳) تعداد هسته‌های بیشتری دارند و برای حرکات استقامتی مثل شنا و پیش شده‌اند.
  - ۴) حاوی مقدار کمی رنگدانه قرمز هستند که می‌توانند به انواعی از گازهای تنفسی متصل شوند.
- ۲۰- با توجه به شکل مقابل، بخش (الف) ..... بخش (ب) .....
- ۱) همانند - تحت تأثیر هورمون‌های محرک هیپوفیز پیشین قرار دارد.
  - ۲) برخلاف - با ترشحات خود باعث افزایش گلوکز خوناب (پلاسمما) می‌شود.
  - ۳) برخلاف - تحت تأثیر دستگاه عصبی سمپاتیک (هم‌حس) قرار می‌گیرد.
  - ۴) همانند - با ترشح پیک شیمیایی باعث افزایش فشار تراویشی می‌شود.

- ۲۱- در ارتباط با یاخته مشخص شده در شکل مقابل کدام عبارت نادرست است؟

۱) یاخته (الف) با ترشح پیک شیمیایی گویچه‌های سفید

خون را به محل آسیب فرا می‌خواند.

۲) یاخته (ج)، نوعی بیگانه‌خوار است که در گروه گویچه‌های سفید دانه‌دار قرار ندارد.

۳) یاخته (د)، محتويات دانه‌های تیره خود را روی انگل‌ها می‌ریزد.

۴) یاخته (ب)، مواد دفاعی زیادی حمل نمی‌کند و چابک است.

- ۲۲- کدام گزینه در مورد نوعی گویچه سفید، که از یاخته‌های بنیادی میلئیدی منشا می‌گیرد، ولی سیتوپلاسم بدون دانه دارد، نادرست است؟

۱) دارای هسته تکی خمیده یا لوبیای شکل بوده و توانایی عبور از رگ را دارد.

۲) پس از تغییر، می‌تواند درون حبابک‌های دستگاه تنفس، بیگانه‌خواری کند.

۳) پس از تغییر، می‌تواند باعث فعل شدن نوعی از یاخته‌ها درون گره لنفی شود.

۴) با ترشح نوعی پروتئین و آنزیم، در مرگ برنامه ریزی شده یاخته سلطانی نقش دارد.

- ۲۳- کدام گزینه جمله زیر را به درستی کامل می‌کند؟

در کاستمان (میوز) ۱ ..... کاستمان (میوز) ۲ ..... یاخته شروع کننده تقسیم در پایان همان تقسیم نصف می‌شود.

۱) همانند - ماده وراثتی اصلی هسته

۲) برخلاف - تعداد زن‌های هر فامتن

- ۲۴- کدام گزینه، عبارت زیر را به طور مناسب کامل می‌کند؟

«طی مدت قاعده‌گی در یک زن جوان ..... »

۱) ترشح استروژن و پروژسترون در بدن متوقف شده است.

۲) ترشح نوعی پیک شیمیایی از کبد و کلیه افزایش می‌یابد.

۳) ترشح نوعی هورمون مهارکننده از نورون‌های ترشحی هیپوپotalamus افزایش می‌یابد.

۴) انبانک‌های جدیدی تشکیل می‌شوند که معمولاً یکی از آنها رشد خود را آغاز می‌کند.

- ۲۵- چند مورد، با یک دوره جنسی یک زن جوان، مطابقت دارد؟

الف) FSH سبب بزرگ و بالغ شدن انبانک (فولیکول) می‌شود.

ب) تشکیل انبانک (فولیکول) در پی پیدایش مام یاخته رخ می‌دهد.

ج) پس از شروع ضخیم شدن دیواره رحم، بزرگ شدن انبانک (فولیکول) ادامه می‌یابد.

د) به دنبال تشکیل جسم سفید، ترشح هورمون استروژن و پروژسترون در تخدمان متوقف می‌شود.

۱) ۱ (۴) ۲ (۳) ۳ (۲) ۴ (۱)

- ۲۶- کدام گزینه در مورد تکثیر غیرجنسی گیاهان صحیح است؟

۱) هر ساقه زیزمینی که در این تولیدمثل شرکت می‌کند، در سطح خود دارای ریشه افشاراند.

۲) در روشی که قطعه‌هایی از ساقه در خاک قرار داده می‌شود، پیوندک‌ها تکثیر می‌گردند.

۳) می‌توان در محیطی کاملاً سترون از یاخته‌های مجزای پاراشیمی، گیاهانی با ژنکان یکسان پدید آورد.

۴) ساقه رونده همانند زمین ساقه به طور افقی رشد می‌کند ولی برخلاف آن دارای جوانه‌های انتهایی و جانبی است.

- ۲۷- چند مورد عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟
 «در ..... به طور طبیعی، هر یاخته تک‌لادی تولید شده که دارای توانایی رشتمان (میتوز) است. قطعاً ..... »
- (الف) کیسه‌گرده – سازنده لوله‌گرده می‌باشد.
 (ب) تخمک – جزو کیسه روبانی می‌باشد.
 (ج) کیسه‌گرده – درون لوله‌گرده تقسیم می‌شود.
 (د) تخمک – در پی تلوفاز، تقسیم سیتوپلاسم انجام می‌دهد.
- ۱) صفر   ۲) ۲   ۳) ۳   ۴) ۴
- ۲۸- کدام عبارت در ارتباط با پاسخ گیاهان به محرك‌های خارجی نادرست است؟
- (۱) در ساقه نوعی گیاهی انگل، رشد یاخته‌های در تماس با تکیه‌گاه، کم است.
 (۲) برگ‌چهای گیاه حساس در برخورد با اجسام در اثر تغییر فشار تورژسانس به هم نزدیک می‌شوند.
 (۳) سنگواره تشکیل شده از حشره و ترشحات گیاه به دنبال نوعی پاسخ دفاعی در برابر زخم ایجاد می‌شود.
 (۴) برگ‌های تله‌مانند گیاه گوشتخوار توبه و اش با برخورد با حشره به هم نزدیک شده و بسته می‌شوند.
- ۲۹- کدام عبارت در ارتباط با پاسخ گیاهان به محرك‌های خارجی صحیح است؟
- (۱) علت پیچش گیاه علفی مو به تکیه‌گاه، به علت تفاوت رشد ساقه است.
 (۲) با کج شدن گلدان نوعی گیاه علفی، ریشه برخلاف ساقه، دچار زمین‌گرایی می‌شود.
 (۳) در نوعی گندم اگر بذر گیاه مرطوب و در سرما قرار گیرد، دوره رویشی آن کوتاه و زودترگل می‌دهد.
 (۴) ضربه زدن به برگ‌چهای گیاه حساس، باعث تغییر فشار تورژسانس در هریک از یاخته‌های آن خواهد شد.
- ۳۰- کدام مورد در ارتباط با آنزیمهای بدن انسان، صحیح است؟
- (۱) همگی در سیتوپلاسم تولید می‌شوند.
 (۲) جایگاه فعال آنها تنها برای اتصال به یک نوع پیش ماده اختصاصی شده است.
 (۳) فقط بعضی از آنها برای رسیدن به بهترین فعالیت، به pH بهینه خود، نیاز دارند.
 (۴) غیرفعال شدن آنها فقط در بعضی دمای‌های غیرطبیعی، امکان برگشت به حالت فعال را دارد.
- ۳۱- کدام عبارت نادرست است؟
- (۱) قبل از تحقیقات چارگاف تصور می‌شد چهار نوع نوکلئوتید موجود در دنا به نسبت مساوی در سراسر مولکول توزیع شده‌اند.
 (۲) واتسون و کریک مدل مولکولی نردبان مارپیچ را ساختند که با پژوهش‌های امروزی مورد تایید قرار گرفت.
 (۳) ویلکینز و فرانکلین با استفاده از پرتوهای ایکس توانستند به ساختار شیمیایی مولکول دنا پی ببرند.
 (۴) هیچ‌گاه در دنای طبیعی تعداد پیوندهای هیدروژنی نمی‌تواند از تعداد نوکلئوتیدها کمتر باشد.
- ۳۲- کدام گزینه در حالت طبیعی صحیح نیست؟
- (۱) در فرآیند پیرایش، پیوند فسفودی استر همواره بین رونوشت‌های بیانه (اگزون) تشکیل می‌شود.
 (۲) در یاخته یوکاریوئی، تعداد رمزه (کدون)‌های رنای بالغ با تعداد رمزه‌های رنای نابالغ (اولیه) برابر است.
 (۳) مواد اولیه مصرفی در ترجمه، برای اتصال به توالی پادرمزه‌های اختصاصی خود به آنزیم ویژه‌ای نیاز دارند.
 (۴) در رونویسی همانند هماندسازی، هر باز پورینی رشته الگو، تنها با یک نوع باز پیریمیدنی نوکلئوتید آزاد جفت می‌شود.
- ۳۳- در ارتباط با فرآیند ترجمه می‌توان نتیجه گرفت .....
- (۱) عاملی که سبب جدا شدن دو زیروحد ریبوزوم از هم می‌شود، سبب جدا شدن پلی‌پپتید از tRNA نیز می‌شود.
 (۲) هرگاه رنای ناقلی از جایگاه E خارج شود، قطعاً رنای ناقلی به جایگاه A رناتن وارد و با رمزه پیوند برقرار کرده است.
 (۳) هرگاه ساختار رناتن کامل شود، اولین رنای ناقل می‌تواند به جایگاه P وارد و با رمزه آغاز پیوند برقرار کند.
 (۴) به دنبال تشکیل هر پیوند پپتیدی در جایگاه P، رناتن به اندازه یک رمزه (کدون) به سمت رمزه پایان جابه‌جا می‌شود.

- ۳۴ - کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) هر صفت پیوسته، چند جایگاه ژنی بوده و طیف‌های آستانه‌ای، ژن نمود خالص دارند.
- ۲) هر صفت تک جایگاه ژنی، به دو شکل متفاوت در یک جمعیت دیده می‌شود.
- ۳) هر صفت گسسته، تنها روی یک نوع فامتن دارای جایگاه ژنی است.
- ۴) هر صفت چند جایگاه ژنی، رخ‌نمودهای پیوسته‌ای دارد.

- ۳۵ - ذرتی که برای صفت رنگ، همه انواع دگرگاه را دارد، در مقایسه با ذرتی که .....

- ۱) نیمی از انواع این دگرگاه را دارد، قطعاً قرمزتر است.

۲) در هر جایگاه ژنی خود خالص است، قطعاً قرمزی کمتری دارد.

۳) در دو جایگاه ژنی ناخالص است، قطعاً رخ نمود متفاوتی دارد.

۴) فقط در یک جایگاه ژنی خود خالص است، قطعاً قرمزی بیشتری دارد.

- ۳۶ - چند مورد از عوامل برهم زننده تعادل در جمعیت‌ها در گونه‌زایی دگرگاهی نقش دارد؟

۱) (۱)	۲) (۲)	۳) (۳)	۴) (۴)	۵) رانش ژن
الف) جهش	ب) انتخاب طبیعی	ج) نوترکیبی	د) انتخاب طبیعی	

- ۳۷ - چند مورد، می‌تواند دستاوردهای شواهد تغییر گونه‌ها در سطح مطالعات مولکولی باشد؟

الف) وجود توالی‌های حفظ شده در بین گونه‌هایی با اندام‌های آنالوگ

ب) شناسایی ژن‌های مسئول پیدایش اندام‌های وستیجیال

ج) پی‌بردن به تاریخچه تغییر گونه‌های خویشاوند

د) شناسایی ژن‌های خاص یک گونه

۱) (۱)	۲) (۲)	۳) (۳)	۴) (۴)	

- ۳۸ - (در سطح کتاب درسی) در ارتباط با زنجیره انتقال الکترون راکیزه کدام عبارت نادرست است؟

۱) در مسیر الکترون‌های $FADH_2$ به اکسیژن، هر یک از مولکول‌ها با فسفولیپیدهای غشای بیرونی تماس دارند.

۲) در مسیر الکترون‌های NADH به اکسیژن، سه پروتون (یون H^+) از بخش داخلی راکیزه خارج می‌شوند.

۳) با مهار هر یک از پمپ‌های این زنجیره در روند تبدیل $FADH_2$ به FAD اختلال ایجاد می‌شود.

۴) تنها یکی از پمپ‌های این زنجیره مستقیماً سبب تبدیل NADH به NAD^+ می‌شود.

- ۳۹ - کدام فرآیند بین تخمیر الکلی و تخمیر لاكتیکی در جاندارانی باافت‌های سازنده لیگنین، مشترک است؟

- ۱) تبدیل گلوکز به فروکتوز فسفاته

۲) اکسایش NADH به کمک ترکیب دوکربنی

۳) آزادسازی کربن دی اکسید با اکسایش پیرووات

۴) تولید ATP اکسایشی به دنبال مصرف NADH

- ۴۰ - چند مورد جمله زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«هر گیاهی که قادر است کربن دی اکسید را ..... تشییت کند، .....»

الف) فقط هنگام روز – در نور شدید و گرمای زیاد، فعالیت اکسیژن‌نازی آنزیم روبیسکو را افزایش می‌دهد.

ب) هنگام شب – عصاره خارج شده از آن در آغاز روشتابی اسیدی تو از آغاز تاریکی است.

ج) در ترکیب چهارکربنی – تشییت کربن را در دو یاخته متفاوت انجام می‌دهد.

د) فقط توسط چرخه کالوین – بدون حضور اکسیژن، NADH می‌سازد.

۱) (۱)	۲) (۲)	۳) (۳)	۴) (۴)

- ۴۱ - کدام عبارت، در ارتباط با هر فتوسیستم موجود در غشای تیلاکوئید گیاه آفتابگردان، صحیح است؟

۱) با دارا بودن سبزینه‌های P_{680} یا P_{700} ، حداکثر جذب نوری را دارد.

۲) کمبود الکترونی خود را، مستقیماً از طریق الکترون‌های حاصل از تجزیه آب جبران می‌کنند.

۳) انرژی جذب شده در آنتن‌ها، قطعاً باعث خروج الکترون از مدار خود می‌شود.

۴) الکترون‌های مرکز آنها، همواره پس از برانگیخته شدن الکترون‌های آنتن‌ها، برانگیخته می‌شود.

- ۴۲ - کدام مورد عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«هر یاخته بنیادی مورولا ..... هر یاخته بنیادی موجود در بین یاخته‌های تمایز یافته یک فرد بالغ، .....»

۱) همانند - در محیط آزمایشگاهی توانایی تشکیل هر نوع اندامی را دارد.

۲) برخلاف - می‌تواند همهٔ زن‌های خود را هم زمان روشن (بیان) کند.

۳) همانند - توانایی تکثیر و به وجود آوردن یاخته‌های مشابه خود را دارد.

۴) برخلاف - تحت شرایط تنظیم شده آزمایشگاهی می‌تواند به همه انواع یاخته‌های جنینی تمایز شود.

- ۴۳ - کدام موارد جملهٔ زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟

«در مهندسی ژنتیک استفاده از ..... به این دلیل است که .....»

۱) قسمتی از سامانهٔ دفاعی باکتری در اولین مرحله - بتوانند دنای نوترکیب بسازند.

۲) آنزیم لیگاز(اتصال دهنده) - بین دو انتهای مکمل، پیوند فسفودی استر ایجاد کرد.

۳) آمپی سیلین - یاخته‌های غیرترانزئی به دلیل حساسیت به پادزیست از بین می‌روند.

۴) شوک الکتریکی و یا گرمایی به همراه مواد شیمیایی - در دیوارهٔ باکتری منافذی ایجاد شود.

- ۴۴ - کدام گزینهٔ عبارت رو برو را به نادرستی کامل می‌کند؟

«در رفتار غذایی .....»

۱) به طور معمول غذاهای مورد استفاده اندازهٔ متفاوتی دارند.

۲) گاهی غذایی مصرف می‌شود که محتوای انرژی چندانی ندارد.

۳) بهینه، صرفاً غذاهای با بیشترین محتوای انرژی مصرف می‌شوند.

۴) موازنه‌ای بین کسب بیشترین انرژی و کمترین خطر صورت می‌پذیرد.

- ۴۵ - رفتار شکار پروانه‌های مونارک توسط پرندگان ..... آزمایش پاولف از نوع رفتار ..... بود که منجر به ..... تنوع در جمعیت این پروانه‌ها شد.

۲) برخلاف - شرطی شدن فعال - کاهش

۴) برخلاف - شرطی شدن فعال - حفظ

۱) همانند - شرطی شدن کلاسیک - حفظ

۳) همانند - شرطی شدن کلاسیک - کاهش

آنلاین**آزمون****۴****پایه****۱۲**

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۴ پایه دوازدهم

دفترچه شماره ۵

۱۴۰۲/۳/۱۹

**آزمون اختصاصی
گروه آزمایشی علوم تجربی**

تعداد سؤال: ۶۵

مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم تجربی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی
۱	فیزیک	۳۰	۴۶	۷۵	۴۰ دقیقه
۲	شیمی	۳۵	۷۶	۱۱۰	۳۵ دقیقه

مواد امتحانی	سرفصل دوازدهم	سرفصل یازدهم	سرفصل یازدهم
فیزیک	مطابق با سرفصل کنکور سراسری		
شیمی		مطابق با سرفصل کنکور سراسری	

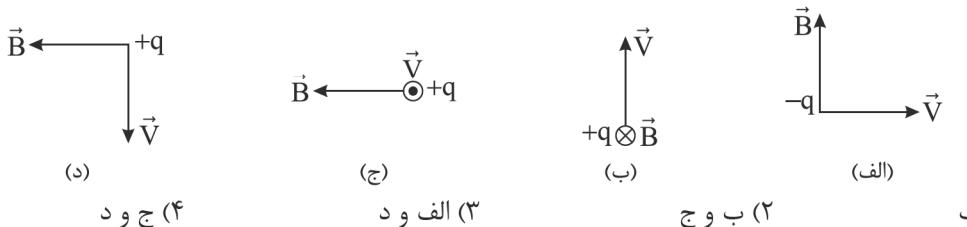
تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

۴۶- در چه تعداد از موارد زیر از بازتاب امواج استفاده می‌شود؟

- (ج) دستگاه سونار   (ب) دستگاه لیتوتریپسی
 (ه) پاشندگی نور در منشور   (د) عدسی عینک
 ۴) ۴   ۳) ۳   ۲) ۲   ۱) ۱

۴۷- در کدام‌یک از شکل‌های زیر جهت نیروی وارد شده به ذره باردار متوجه در میدان مغناطیسی در یک جهت است؟

- ۴) ج و د   ۳) الف و د   ۲) ب و ج   ۱) الف و ب

۴۸- اگر یک رابطه فیزیکی به صورت $V^2 = \frac{A}{x+3} + B$ تعریف شده باشد که در آن V نماد سرعت در SI و x نماد جابه‌جایی در SI باشد، یکای $\frac{A}{B}$ از جنس کدامیک از کمیت‌های زیر است؟

- ۳) شتاب   ۲) تندی   ۱) طول
 ۴) عکس طول   ۳) شتاب   ۲) تندی   ۱) طول

۴۹- شکل مقابل نمودار مکان – زمان متوجهکی را در حرکت روی خط راست نشان می‌دهد. مسافت طی شده در ۲ ثانیه سوم چند متر است؟

۵۰- متوجهکی با شتاب ثابت $\frac{m}{s^2}$ در راستای محور x حرکت می‌کند. اگر اندازه جابه‌جایی متوجهک در ثانیه‌های دوم و سوم حرکت با یکدیگر برابر باشد، مقدار سرعت اولیه آن چند متر بر ثانیه است؟

- ۱۰) ۴   ۲۰) ۳   ۳۰) ۲   ۱۵) ۱
 ۵۱- نمودار مکان – زمان متوجهکی در حرکت روی خط راست به صورت سه‌می شکل مقابل است. سرعت متوجهک در لحظه $t = 4s$ چند متر بر ثانیه است؟

۵۲- مطابق شکل در شرایط خلاً توسط طناب سبکی جسمی به جرم m را توسط نیروی F می‌کشیم و جسم با شتاب a به سمت بالا شروع به حرکت می‌کند. اگر نیروی F ، ۵ برابر شود شتاب حرکت نسبت به حالت قبل چند برابر می‌شود؟

- ۱) ۵ برابر
 ۲) کمتر از ۵ برابر
 ۳) بیشتر از ۵ برابر
 ۴) بسته به شرایط هر ۳ گزینه ۱، ۲ و ۳ می‌تواند درست باشد.

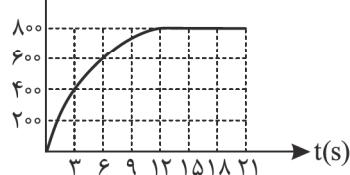

۵۳- معادله حرکت جسمی به جرم ۴ کیلوگرم در SI به صورت $x = -2t^2 + 10t + 4$ است. اگر این جسم به صورت مماس روی سطح افق پرتاپ شده باشد، ضریب اصطکاک ایستایی بین جسم و سطح افق کدام گزینه می‌تواند باشد؟

- (۱) $0/45$ (۲) $0/35$ (۳) $0/25$ (۴) هیچ کدام

۵۴- نمودار روبرو، اندازه نیروی مقاومت هوای وارد بر یک چتر باز از لحظه سقوط از هوایپما تا لحظه باز شدن چتر را نشان می‌دهد. در

لحظه $t = 6s$ شتاب حرکت این چتر باز چند متر بر مجدور ثانیه است؟ ($g = 10 \frac{m}{s^2}$ و نیروی شناوری ناچیز است).

(۱) 2

(۲) $2/5$

(۳) 3

(۴) $3/5$

۵۵- در حرکت هماهنگ ساده‌ای طول پاره خط نوسان برابر 40cm است. اگر حداقل مدت زمان لازم برای رسیدن نوسانگر از یک انتهای پاره خط نوسان به وضع تعادل برابر $8/2\text{s}$ باشد، معادله مکان – زمان نوسانگر در SI کدام است؟

- (۱) $x = 0/2 \cos(\Delta\pi t)$ (۲) $x = 0/2 \cos(\frac{\Delta\pi}{2} t)$ (۳) $x = 0/4 \cos(\frac{\Delta\pi}{2} t)$ (۴) $x = 0/4 \cos(\Delta\pi t)$

۵۶- جسمی به جرم 50g به فنری متصل است و روی سطح افقی بدون اصطکاک، حرکت هماهنگ ساده انجام می‌دهد. اگر بیشینه انرژی جنبشی نوسانگر 75mJ باشد، در لحظه‌ای که انرژی پتانسیل نوسانگر $0/5\text{mJ}$ است، تندی نوسانگر چند سانتی‌متر بر ثانیه است؟

- (۱) $0/1\sqrt{5}$ (۲) 10 (۳) $2\sqrt{5}$ (۴) $0/2\sqrt{5}$

۵۷- شکل مقابل نقش موجی را در لحظه $t = 0$ نمایش می‌دهد، بیشینه شتاب نقطه N از محیط انتشار موج چند $\frac{\text{m}}{\text{s}^2}$ است؟ ($\pi \approx 3$)

(۱) 1

(۲) $1/5$

(۳) 2

(۴) $2/5$

۵۸- یک موج رادیویی با زاویه تابش 37° به مرز جدایی دو محیط تابیده و با زاویه شکست 53° وارد محیط دوم می‌شود، اگر اختلاف

طول موج این موج در دو محیط 500km باشد، طول موج این موج در محیط اول چند مگامتر است؟ ($\sin 37^\circ = 0/6$)

- (۱) $1/5$ (۲) 1500 (۳) 2000 (۴) 2

۵۹- در اتم هیدروژن، اختلاف فاصله دو مدار متواالی 11 برابر شعاع مدار اول است. شماره این مدارها کدام است؟

- (۱) $3 - 2$ (۲) $4 - 3$ (۳) $5 - 4$ (۴) $6 - 5$

محل انجام محاسبه

- ۶۰- کدامیک از فوتون‌های زیر با انرژی‌های داده شده مربوط به نور مرئی نیست؟ ($c = 3 \times 10^8 \frac{m}{s}$, $h = 4 \times 10^{-15} eV.s$)

۲) فوتون B با انرژی $2eV$

۱) فوتون A با انرژی $1/2eV$

۴) فوتون B با انرژی $2/5eV$

۳) فوتون C با انرژی $2/eV$

- ۶۱- هسته مادر X^{33} با تابش تعدادی آلفا و تعدادی ذره β^+ به هسته دختر Y تبدیل شده و تعداد نوکلئون‌های آن ۱۶ عدد کاهش

می‌باید. اگر تعداد نوترон‌های هسته دختر از پروتون‌های آن ۵۴ تا بیشتر باشد، چند ذره β^+ در این واپاشی گسیل شده است؟

۲) ۴

۳) ۳

۴) ۲

۵) ۱

- ۶۲- اگر $3/0$ گرم جرم به طور کامل به انرژی تبدیل شود، انرژی تولید شده چند میلیون لامپ W_۰ را به مدت یک شبانه روز روشن

می‌کند؟ ($c = 3 \times 10^8 \frac{m}{s}$)

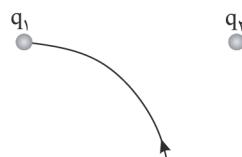
۱) $12/5 \times 10^6$

۲) $12/5 \times 10^6$

۳) $6/25 \times 10^6$

۴) $6/25$

- ۶۳- در ناحیه‌ای از فضا، یکی از خطوط میدان الکتریکی حاصل از دو بار q_1 و q_2 مطابق شکل رسم شده است. کدام گزینه در مورد علامت بارها و مقایسه اندازه بارها درست است؟

۱) $|q_1| < |q_2|$, $q_2 < 0$, $q_1 > 0$

۲) $|q_1| > |q_2|$, $q_2 < 0$, $q_1 < 0$

۳) $|q_1| > |q_2|$, $q_2 < 0$, $q_1 < 0$

۴) $|q_1| < |q_2|$, $q_2 > 0$, $q_1 > 0$

- ۶۴- در یک میدان الکتریکی یکنواخت، ذره باردار به جرم $g/10$ از نقطه‌ای با پتانسیل V_1 از حال سکون به حرکت درمی‌آید و با سرعت

$10 \frac{m}{s}$ به نقطه دیگری با پتانسیل V_2 می‌رسد، اگر بار ذره $25 \mu C$ و در این مسیر تنها نیروی موثر بر ذره فقط از طرف میدان الکتریکی وارد شود، $V_2 - V_1$ چند ولت است؟

۱) -۱۰۰

۲) ۲۰۰

۳) ۱۰۰

۴) -۲۰۰

- ۶۵- مدار یک فلش عکاسی انرژی الکتریکی با ولتاژ $200V$ را در یک خازن $45 \mu F$ ذخیره می‌کند. اگر تقریباً همه این انرژی در مدت $5ms$ توسط خازن آزاد شود، توان متوسط خروجی فلش چند کیلووات است؟

۱) 18×10^3

۲) $4/5 \times 10^3$

۳) ۱۸

۴) $4/5$

- ۶۶- مقاومت الکتریکی یک سیم برابر با R است. اگر $\frac{1}{2}$ از طول سیم را بربده و کنار بگذاریم و قسمت باقی مانده را از ابزاری عبور دهیم تا بدون تغییر جرم به طول آن 25% اضافه شود، مقاومت قطعه سیم جدید چند برابر R می‌شود؟ (دما ثابت است)

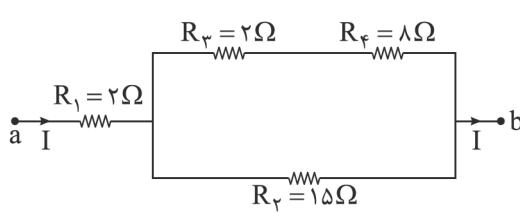
۱) $\frac{5}{8}$

۲) $\frac{1}{2}$

۳) $\frac{25}{16}$

۴) $\frac{25}{32}$

- ۶۷- در شکل زیر توان مصرفی کدام مقاومت از بقیه بیشتر است؟

۱) R_1

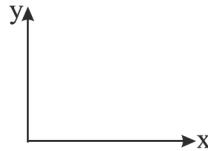
۲) R_2

۳) R_3

۴) R_4

محل انجام محاسبه

- ۶۸- در دستگاه مختصات نشان داده شده ذره‌ای با بار الکتریکی $q = -10^{-5} \text{ C}$ در $\vec{V} = 300 \text{ V}$ به صورت عمود بر میدان مغناطیسی B شلیک می‌شود. اگر بلافاصله پس از شلیک نیروی مغناطیسی $\vec{F} = 0.06 \text{ N}$ در $\vec{SI}$ بر ذره اثر کند، میدان مغناطیسی برابر ..... تسلا و ..... است.

(۱) ۲، برون سو

(۲) ۰/۵، برون سو

(۳) ۲، درون سو

(۴) ۰/۵، درون سو

- ۶۹- پیچه مسطحی با 100 cm حلقه و مقاومت الکتریکی 5 A ، دارای مساحت 20 cm^2 سانتی‌متر مربع بوده و سطح آن، عمود بر خطوط میدان مغناطیسی یکنواخت است. میدان مغناطیسی با آهنگ چند گاوس بر ثانیه تغییر کند تا جریان دو میلی‌آمپر در پیچه القا شود؟

(۴) 5×10^{-5} (۳) 500 (۲) $\frac{1}{2} \text{ A}$ (۱) 20 A

- ۷۰- اگر جریان عبوری از القاگری 4 A افزایش یابد، انرژی ذخیره شده در آن 21 J درصد افزایش می‌یابد. جریان عبوری از القاگر در حالت دوم چند آمپر است؟

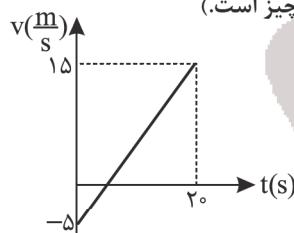
(۴) ۱۱

(۳) ۱۵

(۲) ۴۰

(۱) ۴۴

- ۷۱- جسمی به جرم 4 kg تحت تأثیر نیروی ثابت و خالص F قرار دارد، شکل مقابله نمودار سرعت - زمان حرکت جسم از لحظه اعمال نیرو به جسم را نشان می‌دهد. توان متوسط این نیرو در مدت 20 s اول چند وات است؟ (اتلاف انرژی ناچیز است).

(۱) ۱۰

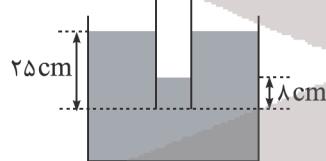
(۲) ۲۰

(۳) ۴۰

(۴) ۸۰

- ۷۲- دهانه لوله قائم بسته‌ای تا عمق 25 cm درون مایع به چگالی $\rho_{\text{M}} = 13/6 \text{ g/cm}^3$ فرو برده شده است. اگر ارتفاع مایع داخل لوله 8 cm باشد،

فشار هوا محبوس در داخل لوله چند سانتی‌متر جیوه است؟ ($P_0 = 76 \text{ cmHg}$)

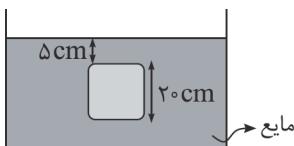
(۱) ۷۵

(۲) ۷۷

(۳) ۷۸

(۴) ۷۴

- ۷۳- مکعب توپری که هر ضلع آن 20 cm سانتی‌متر است، مطابق شکل درون مایعی به چگالی $\rho_{\text{M}} = 2 \text{ g/cm}^3$ قرار دارد. اختلاف نیرویی که از طرف مایع به قاعده‌های پایین و بالای استوانه وارد می‌شود، چند نیوتن است؟

(۱) ۸۰

(۲) ۱۶۰

(۳) ۲۴۰

(۴) ۳۰۰

محل انجام محاسبه

- کرۂ مسی A توپر و دارای شعاع R و کرۂ مسی B با شعاع خارجی R دارای حفره‌ای کروی به شعاع $\frac{R}{3}$ است. دمای اولیه هر دو کره برابر است. به هر دو کره گرمای یکسانی می‌دهیم، افزایش حجم کرۂ A، ΔV_A و افزایش حجم ظاهری کرۂ B را ΔV_B می‌نامیم. در

$$\text{این صورت } \frac{\Delta V_B}{\Delta V_A} \text{ کدام گزینه خواهد شد؟}$$

۲) ۴

۳) $\frac{\Delta}{V}$

۱) ۲

۱) $\frac{V}{\Delta}$

- یک قطعه مس به دمای 12°C را وارد 200°C آب 10°C می‌کنیم. بدون هیچ مبادله گرمایی با محیط پیرامون، دمای تعادل 12°C

$$\text{می‌شود. جرم قطعه مس چند گرم بوده است؟ } (c_{\text{مس}} = 400 \frac{\text{J}}{\text{kg}^\circ\text{C}}, c_{\text{آب}} = 4200 \frac{\text{J}}{\text{kg}^\circ\text{C}})$$

۷۰) ۴

۶۰) ۳

۲۰) ۲

۱) ۱۰

- کدام گزینه نادرست است؟

۱) درصد فراوانی اکسیژن در زمین از درصد فراوانی آن در مشتری بیشتر است.

۲) مرگ ستاره با یک انفجار بزرگ همراه است و سبب پراکنده شدن ذرات زیراتمی در فضا می‌شود.

۳) اولین عناصری که پا به عرصه جهان گذاشتند، همان دو عنصر نسبتاً فراوان مشتری بودند.

۴) درون ستاره‌ها همانند خورشید در دماهای بسیار بالا و ویژه، واکنش‌های هسته‌ای رخ می‌دهد.

- تعداد مولکول‌های موجود در چند گرم گاز اوزون (O_3) با تعداد اتم‌ها در ۱۲۰ گرم گاز گوگرد تری‌اکسید برابر است؟ ($S = 32, O = 16$)

۹۶) ۴

۷۲) ۳

۱۴۴) ۲

۲۸۸) ۱

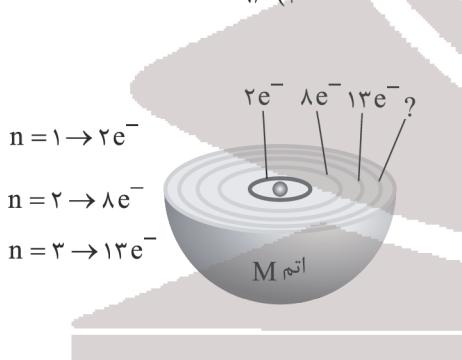
- با توجه به شکل رویه‌رو کدام گزینه نادرست است؟

۱) اتم M می‌تواند دارای ۸ الکترون با $= 0$ باشد.

۲) عنصر M می‌تواند عنصر واسطه از گروه ۶ یا ۷ جدول دوره‌ای باشد.

۳) شمار الکترون‌های با $= 1$ در اتم M نصف آن در اتم X ^{35} می‌باشد.

۴) در اتم M حداقل ۷ زیرلایه از الکترون پر شده‌اند.

- اگر اختلاف تعداد نوترون‌ها و الکترون‌ها در یون X^{-127} برابر ۲۰ باشد، عبارت کدام گزینه درست است؟

۱) شمار الکترون‌های موجود در زیرلایه با $= 1$ آن با سایر عنصرهای هم‌گروهش مشابه است.

۲) عدد اتمی گاز نجیب نئون با شمار الکترون‌های موجود در زیرلایه S این عنصر برابر است.

۳) با شناخته‌شده‌ترین فلز پرتوزا هم دوره است.

۴) جزء عناصر پرتوزا است که نسبت شمار نوترون‌ها به پروتون‌ها در آن، بزرگ‌تر از $1/5$ است.

- ۸۰ - چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

(آ) گاز شهری به طور عمده از نوعی مولکول پنج اتمی تشکیل شده است.

(ب) گاز نیتروژن در صنعت کاربرد چندانی ندارد، زیرا واکنش پذیری آن بسیار ناچیز است.

(پ) واکنش تهیه سولفوریک اسید برخلاف نیتریک اسید، شامل چندین واکنش گازی متوالی است.

(ت) در دما و فشار ثابت، حجم یک نمونه گازی تنها به مقدار آن وابسته است.

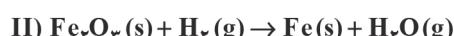
۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

- ۸۱ - پس از موازنۀ معادله واکنش‌های داده شده، کدام گزینه نادرست است؟

(۱) ضرایب H_γO در معادله دو واکنش برابر هستند.

(۲) مجموع ضرایب استوکیومتری گونه‌های محلول در آب در واکنش (I) برابر ۱۲ است.

(۳) در معادله واکنش (II) مجموع ضرایب استوکیومتری واکنش‌دهنده‌ها و فراورده‌ها برابر است.

(۴) ضریب استوکیومتری واکنش‌دهنده گازی در دو واکنش برابر است.

- ۸۲ - در یکی از لایه‌های هواکره به ازای هر کیلومتر افزایش ارتفاع، دمای هوا $3/4^{\circ}\text{C}$ کاهش می‌یابد. در صورتی که ارتفاع این لایه برابر باشد، اختلاف دمای ابتداء و انتهای لایه برابر با چند کلوین است؟

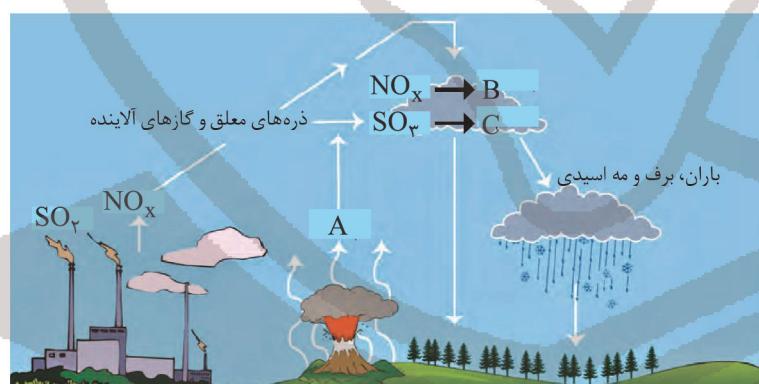
۷۹ (۴)

۳۵۲ (۳)

۸۵ (۲)

۳۵۸ (۱)

- ۸۳ - با توجه به شکل زیر، کدام مطلب درست است؟

(۱) ماده A یکی از فراورده‌های سوختن زغال سنگ نیز به شمار می‌رود.

(۲) مواد B و C به ترتیب HNO_γ و $\text{H}_\gamma\text{SO}_4$ بوده که عامل ایجاد باران اسیدی هستند.

(۳) در ساختار لوویس ترکیب A، نسبت شمار جفت الکترون‌های پیوندی به ناپیوندی برابر $1/5$ است.

(۴) pH آب باران که در آن مواد B و C حل شده‌اند، بیشتر از pH باران طبیعی بوده و خاصیت اسیدی بیشتری دارد.

- ۸۴ - همه گزینه‌های زیر درست هستند، به جز .....

(۱) یون سدیم، کلرید، متیزیم و آهن (II) از جمله یون‌های مشترک موجود در آب دریا و آب آشامیدنی هستند.

(۲) آب آشامیدنی محلولی زلال و همگن بوده که نوع و مقدار حل شونده‌های موجود در آن با دیگر آب‌ها متفاوت است.

(۳) در میان یون‌های موجود در آب آشامیدنی، حداقل دو یون چند اتمی یافت می‌شود.

(۴) برای حفظ سلامت دندان‌ها، مقدار بسیار کم و مناسب از یون فلورید (F^-) را به آب آشامیدنی می‌افزایند.

محل انجام محاسبه

- ۸۵- چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

- (آ) آب دریا منبع مهمی برای استخراج فلز منیزیم است.
- (ب) رایج‌ترین شیوه برای بیان غلظت یک محلول استفاده از درصد جرمی است.
- (پ) حدود نیمی از سدیم کلرید استخراج شده در تهیه گاز کلر، فلز سدیم، سود سوزآور و گاز هیدروژن مورد استفاده قرار می‌گیرد.
- (ت) درصد جرمی را با نماد $\frac{W}{W}$ % نمایش می‌دهند که نشان دهنده مقدار گرم حل شونده در ۱۰۰ گرم حلال است.
- (ث) برای بیان ساده‌تر غلظت محلول‌های بسیار رقیق از کمیتی به نام ppm استفاده می‌شود که نشان می‌دهد در یک کیلوگرم از محلول چند گرم حل شونده وجود دارد.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

- ۸۶- با توجه به جدول‌های زیر تفاوت جرم سدیم نیترات حل شده در ۶۰ گرم محلول سیر شده آن در دمای 37.5°C با جرم آب موجود در

60°C برابر چند گرم است؟

$\theta(^{\circ}\text{C})$	۰	۱۰	۲۰	۳۰
$S(\frac{\text{gNaNO}_3}{100\text{gH}_2\text{O}})$	۷۲	۸۰	۸۸	۹۶

۴۷/۲۰ (۴)

۱۴۱/۱۴ (۳)

۹۴ (۲)

۱۰۲ (۱)

- ۸۷- کدام‌یک از گزینه‌های زیر درست است؟

(۱) سیلیسیم یک شبه‌فلز بوده و همانند کربن در واکنش با دیگر اتم‌ها الکترون می‌گیرد.

(۲) ژرمانیم و سرب در دسته فلزها قرار دارند، از این رو شکل پذیر بوده و در اثر ضربه خرد نمی‌شوند.

(۳) داشتن رسانایی الکتریکی بالا، شکننده بودن و تمایل به تشکیل پیوندهای اشتراکی با دیگر عناصر نمی‌تواند همزمان از ویژگی‌های یک عنصر باشد.

(۴) عناصر سیلیسیم و ژرمانیم برخلاف کربن رسانایی گرمایی خوبی داشته، اما رسانایی الکتریکی پایینی دارند.

- ۸۸- کدام‌یک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

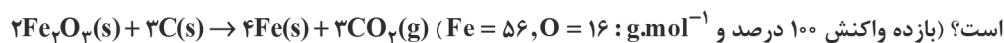
(۱) فلور در دمای اتاق به آرامی با گاز هیدروژن واکنش می‌دهد.

(۲) فلز سدیم نرم است و با چاقو بریده می‌شود و در مجاورت هوا جلای نقره‌ای آن به سرعت از بین می‌رود.

(۳) طلا فلزی است که در گذر زمان جلای فلزی خود را حفظ می‌کند و با اکسیژن هوا واکنش نمی‌دهد.

(۴) رنگ‌های موجود در سنگ‌های گران‌بها، به دلیل وجود برحی از ترکیب‌های فلزهای دسته d است.

- ۸۹- در واکنش زیر، ۸۰۰ گرم آهن (III) اکسید با خلوص ۸۰ درصد وارد واکنش با مقدار کافی کربن می‌شود. جرم آهن تولیدی چند گرم

۲۲۴ (۴)

۲۸۰ (۳)

۴۴۸ (۲)

۵۶۰ (۱)

محل انجام محاسبه

-۹۰- نام کدام آلکان به درستی بیان شده است؟

- (۱) ۲، ۲ - دی متیل - ۳ - اتیل هپتان
 (۲) ۶ - اتیل - ۳، ۲ - دی متیل هپتان
 (۳) ۴ - اتیل - ۳ - متیل هگزان
 (۴) ۶ - اتیل - ۷، ۵، ۲، ۲ - تترامتیل اوکтан

-۹۱- چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟

(آ) انرژی گرمایی یک نمونه ماده، کمیتی است که هم به دما و هم به جرم ماده بستگی دارد.

(ب) از دیدگاه شیمیابی شمار پیوندهای دوگانه و واکنش‌پذیری روغن در مقایسه با چربی کمتر است.

(پ) گرما از ویژگی‌های یک نمونه ماده نیست و نباید برای توصیف آن به کار رود.

(ت) یکای اندازه‌گیری گرما در SI ژول می‌باشد و $1\text{J}\cdot\text{s}^{-2}\cdot\text{kg}^{-1}$ برابر است.

- (۱) صفر   (۲) ۱   (۳) ۲   (۴) ۳

-۹۲- کدام موارد از مطالب زیر درست است؟

(آ) یک ویژگی بنیادی همه واکنش‌های شیمیابی انتقال گرما به محیط پیرامون است.

(ب) ترموشیمی شاخه‌ای از علم شیمی است که به بررسی کمی و کیفی گرمایی واکنش‌های شیمیابی، تغییر آن و تأثیری که بر حالت ماده دارد، می‌پردازد.

(پ) با وجود تولید انرژی در واکنش اکسایش گلوکز، دمای بدن تغییر محسوسی نمی‌کند.

(ت) شیمی دانها گرمای جذب یا آزادشده در هر واکنش شیمیابی را به طور عمده وابسته به تفاوت میان انرژی پتانسیل مواد واکنش‌دهنده و فراورده می‌دانند.

(ث) در شرایط یکسان گرمای آزادشده از سوختن کامل ۱ مول الماس در مقایسه با ۱ مول گرافیت کمتر است.

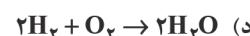
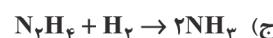
- (۱) آ، ب و پ   (۲) ب، ت و ث   (۳) ب، ت و و   (۴) آ، ت و ث

-۹۳- هرگاه در واکنش زیر بهازای تولید 1×10^{22} مولکول اتان مقدار $4/6$ کیلوژول گرما آزاد شود، میانگین آنتالپی پیوند $C = C$ کدام است؟

C - C	H - H	C - H	پیوند (میانگین) آنتالپی پیوند $\text{kJ}\cdot\text{mol}^{-1}$
۳۴۸	۴۳۶	۴۱۵	

- (۱) ۶۱۴   (۲) ۷۴۲   (۳) ۴۸۶   (۴) ۴۱۶

-۹۴- کدام موارد از واکنش‌های زیر با افزایش سطح انرژی همراه هستند؟

- (۱) الف و ب   (۲) الف، ب و ج   (۳) ب، ج و د   (۴) الف، ج و د

-۹۵- در شرایط معین، ۵ مول گاز دی نیتروژن پنتا اکسید مطابق واکنش زیر، تجزیه می‌شود. اگر با گذشت ۴ دقیقه از واکنش، $3/8$ مول از این گاز در ظرف باقی مانده باشد، سرعت متوسط تولید نیتروژن دی اکسید بر حسب مول بر ثانیه کدام است؟

- (۱) ۱٪   (۲) ۲٪   (۳) ۱۵٪   (۴) ۵٪

محل انجام محاسبه

- ۹۶- واحد تکرارشونده نوعی پلیمر به صورت $\left[\text{C}(=\text{O})-\text{C}_6\text{H}_4-\text{C}(=\text{O})-\text{O}-\text{CH}_2-\text{CH}_2-\text{O} \right]_n$ است. ۲۴۰ گرم از این پلیمر در مدت زمان ۲۶۰ ثانیه با بازده درصدی ۳۰٪ به اسید و الکل سازنده خود تجزیه می‌شود. اختلاف جرم دی‌اسید و دی‌الکل تولید شده در این

$$\text{زمان چند گرم است؟} (\text{H} = 1, \text{C} = 12, \text{O} = 16 : \text{g.mol}^{-1})$$

۴۰ (۴)

۳۹ (۳)

۳۸ (۲)

۳۷ (۱)

- ۹۷- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست هستند؟

(آ) پلیمر به کار رفته در ساختار ظروف یکبار مصرف سیر نشده است.

(ب) هگزان برخلاف آب می‌تواند پلیمر تفلون را در خود حل کند.

(پ) در مونومر سازنده پلی‌وینیل کلرید، شمار جفت الکترون‌های پیوندی دو برابر شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی است. ت از پلی‌اتن سنتین می‌توان در ساخت پلاستیک‌های شفاف استفاده کرد.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

- ۹۸- کدامیک از مطالب زیر نادرست است؟ ($\text{H} = 1, \text{C} = 12, \text{O} = 16 : \text{g.mol}^{-1}$)

(۱) کولار یکی از معروف‌ترین پلی‌آمیدهای ساختگی است که از فولاد هم‌جرم خود، ۵ برابر مقاوم‌تر است.

(۲) در ساختار همه کربوکسیلیک اسیدهایی که برای تولید پلی‌استرها استفاده می‌شوند، فقط می‌توان ۴ جفت الکترون ناپیوندی یافت که بر روی اتم‌های اکسیژن قرار دارند.

(۳) بوتانول ترکیبی محلول در آب است که تعداد اتم‌های هیدروژن در فرمول مولکولی آن با تعداد اتم‌های کربن در فرمول مولکولی نفتالن یکسان است.

(۴) اختلاف جرم مولی استر موجود در آناناس و ۱-پنتانول، برابر جرم مولی نخستین عضو خانواده آلن‌ها است.

- ۹۹- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) حل شدن انواع اسیدها در آب، سبب افزایش مقدار یون‌های موجود در آب می‌شود.

(۲) شمار یون‌های حاصل از انحلال یک مول N_2O_5 و یک مول BaO در آب یکسان است.

(۳) ورود فاضلاب‌های صنعتی به محیط زیست، سبب تغییر $[\text{H}^+]$ می‌شود.

(۴) به کمک مدل آرنیوس نمی‌توان میزان اسیدی یا بازی بودن یک محلول را تعیین کرد.

- ۱۰۰- کدام مطلب درباره اسیدهای HX , HY و HZ نادرست است؟ (غلظت اسیدها را یک مولار و دما را 25°C در نظر بگیرید).

ثابت یونش	نام اسید
1.5×10^{-4}	HX
4×10^{-4}	HY
9×10^{-5}	HZ

(۱) مقایسه درجه یونش سه اسید به صورت « $\alpha_{\text{HZ}} < \alpha_{\text{HX}} < \alpha_{\text{HY}}$ » است.

(۲) هر سه جزء اسیدهای ضعیف دسته‌بندی می‌شوند و در محلول آنها غلظت اسید یونیده نشده بیشتر از غلظت یون‌ها است.

(۳) در محلول اسید HY رابطه $1/1 \text{ [HY]} + 2[\text{H}^+] \text{ برقرار است.}$

(۴) غلظت آنیون X^- بیشتر از آنیون Z^- و کمتر از آنیون Y^- است.

- ۱۰۱- m گرم باریم اکسید ۵۰ درصد خالص را در ۲۰۰۰ میلی‌لیتر آب حل می‌کنیم. اگر pH محلول نهایی برابر $13/4$ باشد، m برابر کدام است و برای واحد کاهش pH محلول، چند گرم نیتریک اسید خالص لازم است؟ (گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید.)

$$(N = 14, H = 1, Ba = 137, O = 16 : \text{g.mol}^{-1})$$

۶/۳ - ۱۵۳ (۴)

۱۲/۶ - ۷۶/۵ (۳)

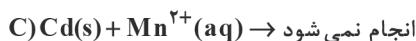
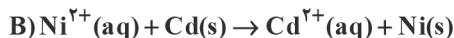
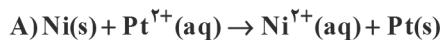
۱۲/۶ - ۱۵۳ (۲)

۶/۳ - ۷۶/۵ (۱)

محل انجام محاسبه

۱۰۲ - جدول زیر داده‌هایی از قرار دادن برخی تیغه‌های فلزی درون محلول نیکل (II) سولفات در دمای 40°C نشان می‌دهد. با توجه به واکنش‌های زیر کدام مقایسه درست می‌باشد؟

نام فلز	نماد شیمیایی فلز	دمای مخلوط واکنش بعد از مدتی
کادمیم	Cd	θ_2
نیکل	Ni	θ_3
منگنز	Mn	θ_1
پلاتین	Pt	θ_4

$$\theta_1 > \theta_2 > \theta_3 = \theta_4 \quad (4) \quad \theta_2 > \theta_1 > \theta_3 = \theta_4 \quad (3) \quad \theta_1 > \theta_2 > \theta_3 > \theta_4 \quad (2) \quad \theta_2 > \theta_1 > \theta_3 > \theta_4 \quad (1)$$

۱۰۳ - کدامیک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

۱) در سلول سوختی (هیدروژن - اکسیژن) نیم واکنش کاهش به صورت $2\text{H}_2\text{O} \rightarrow 4\text{H}^+ + 4\text{e}^- + \text{O}_2$ می‌باشد.

۲) در سلول الکتروولیتی برگرفت آب در اطراف کاتد محیط اسیدی بوده و گاز O_2 تولید می‌شود.

۳) در سلول‌های الکتروولیتی برخلاف سلول‌های گالوانی، سطح انرژی واکنش دهنده‌ها از فراورده‌ها پایین‌تر می‌باشد.

۴) ظرف‌های روی برخلاف ظرف‌های مس برای نگهداری HCl مناسب نمی‌باشند.

۱۰۴ - اگر E° سلول گالوانی «منگنز - پلاتین» برابر $21/3$ ولت باشد، پتانسیل الکتروودی استاندارد منگنز برابر با ..... ولت و در این سلول الکتروود ..... در قطب منفی می‌باشد. ($E^\circ(\text{Pt}^{4+}/\text{Pt}) = +1.72\text{V}$)

$$1) \quad 4/93 - \text{پلاتین} \quad 2) \quad 4/93 - \text{منگنز} \quad 3) \quad 1/49 - \text{پلاتین} \quad 4) \quad 1/49 - \text{منگنز}$$

۱۰۵ - چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟

الف) در ساختار گرافیت همانند روغن زیتون، همه اتم‌ها به آرایش پایدار و هشت‌تایی رسیده‌اند.

ب) وجود پیوندهای (C-C) ضعیف‌تر در ساختار گرافیت سبب شده است که این ماده برخلاف الماس نرم باشد.

ج) مقدار آنتالپی سوختن الماس همانند چگالی آن بیشتر از مقدار آنتالپی سوختن و چگالی گرافیت است.

د) گرافن در حدود 10 برابر بیشتر از فولاد می‌تواند در برابر فشار مقاومت داشته باشد.

$$1) \quad 4 \quad 2) \quad 1 \quad 3) \quad 4 \quad 4) \quad 3$$

۱۰۶ - کدام مورد از گزاره‌های زیر درست می‌باشد؟

آ) دانشمندان برای استفاده بهینه از انرژی رایگان خورشید به دنبال فناوری‌هایی هستند که بتوانند همه آن را ذخیره نمایند.

ب) تبدیل پرتوهای خورشیدی به انرژی گرمایی به دانش و فناوری پیشرفت‌هه نیازمند می‌باشد.

پ) در فرایند تولید انرژی الکترویکی از پرتوهای خورشیدی، تمامی فرایندهای این فناوری فیزیکی می‌باشد.

ت) در فلزات قلیایی برخلاف هالوژن‌ها، با افزایش واکنش‌پذیری عنصرها، اندازه چگالی باریون‌ها کاهش می‌یابد.

ث) عصر آهن به دوره‌ای از تمدن بشري گفته می‌شود که بین دو دوره سنگی و برنزی قرار داشته است.

$$1) \quad \text{آ، پ و آ} \quad 2) \quad \text{آ، پ و ت} \quad 3) \quad \text{پ و ت} \quad 4) \quad \text{پ و ت}$$

۱۰۷- کدام یک از گزاره‌های زیر نادرست می‌باشد؟

- آ) تنوع و شمار ترکیبات یونی، مولکولی و کووالانسی به صورت مولکولی < یونی > کووالانسی می‌باشد.
- ب) از مدل دریای الکترونی برای توجیه تنوع اعداد اکسایش فلزات و واکنش‌پذیری آن‌ها می‌توان استفاده نمود.
- پ) روند مقایسه نقطه ذوب اکسیدهای $\text{P}_4\text{O}_{10} < \text{SiO}_2 < \text{Na}_2\text{O}$ و $\text{SiO}_2 < \text{P}_4\text{O}_{10} < \text{Na}_2\text{O}$ به صورت است.
- ت) شکل هندسی گونه‌های فسفات، سیلیکات و سولفات یکسان می‌باشد.

- (۱) ت و آ   (۲) آ، پ و ت   (۳) ب   (۴) ب و پ

۱۰۸- سامانه تعادلی $\text{A}_2(\text{g}) + 3\text{B}_2(\text{g}) \rightleftharpoons 2\text{AB}_3(\text{g})$ در محفظه‌ای به حجم یک لیتر و دمای 200°C برقرار است. اگر حجم ظرف 40% کاهش یابد چند مورد از مطالب زیر درست است؟

● ثابت تعادل کاهش می‌یابد.

● غلظت واکنش‌دهنده‌ها افزایش می‌یابد.

● سرعت تولید فراورده‌های چهار اتمی (AB_3) کاهش می‌یابد.

● مقدار کسر $\frac{\text{گرم AB}_3}{\text{جرم مولی فراورده AB}_3}$ افزایش و مقدار (غلظت مولار $\times$ حجم) مواد A_2 و B_2 کاهش می‌یابد.

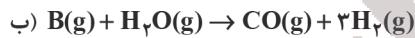
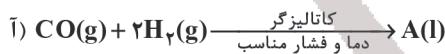
- (۱) ۱   (۲) ۲   (۳) ۳   (۴) ۴

۱۰۹- از کدام مورد به عنوان حلal چسب استفاده می‌شود؟

(۱) کلرواتان   (۲) استیک اسید

(۳) اتیل استات   (۴) اتانول

۱۱۰- اگر A مایعی بی‌رنگ، بسیار سمی و هم‌کربن با متان باشد و B را نیز سازنده اصلی گاز طبیعی با واکنش‌پذیری بسیار کم در نظر بگیریم، چند مورد از مطالب، نادرست است؟

● هیدروژن در واکنش (آ) کاهنده است.

● عدد اکسایش کربن در واکنش (ب) افزایش یافته است.

● هیدروژن در واکنش (ب) کاهش یافته است.

● تغییر عدد اکسایش اکسیژن در واکنش‌های (آ) و (ب) متفاوت است.

- (۱) ۱   (۲) ۲   (۳) ۳   (۴) ۴

آنلاین

آزمون

۴

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

پایه

۱۲

آزمون شماره ۴ پایه دوازدهم

دفترچه شماره ۳

۱۴۰۲/۳/۱۹

آزمون اختصاصی
گروه آزمایشی علوم تجربی

تعداد سؤال: ۴۵

مدت پاسخ‌گویی: ۶۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم تجربی، تعداد، شماره سوالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی
۱	ریاضی	۳۰	۱۱۱	۱۴۰	۶۰ دقیقه
۲	زمین‌شناسی	۱۵	۱۴۱	۱۵۵	

مواد امتحانی	سرفصل دهم	سرفصل یازدهم	سرفصل دوازدهم
ریاضی	مطابق با سرفصل کنکور سراسری		
زمین‌شناسی		مطابق با سرفصل کنکور سراسری	

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

۱۱۱- بین اعداد $\frac{1}{\sqrt{5}}$ و $\frac{1}{\sqrt{3}}$ می خواهیم عدد طوری قرار دهیم که دنباله هندسی a_n با قدر نسبت $\sqrt{3}$ تشکیل شود. در این صورت m کدام است؟

۸ (۴)

۷ (۳)

۶ (۲)

۵ (۱)

۱۱۲- اگر $x + \frac{1}{x} = 3$ باشد، حاصل $(1 - \frac{1}{x})^{x-1}$ کدام است؟

۲۹ (۴)

۲۵ (۳)

۱۸ (۲)

۱۱ (۱)

۱۱۳- تعداد جواب‌های معادله $\sqrt{3x+1} - \sqrt{2-x} = 1$ کدام است؟

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۱) صفر

۱۱۴- استادیومی با یک مستطیل و دو نیم‌دایره در دو انتهای آن ساخته شده است. اگر محیط استادیوم 300 متر باشد، مراکزیم مساحت آن

کدام است؟ ($\pi \sim 3$)

۴۵۰۰ (۱)

۵۰۰۰ (۲)

۷۵۰۰ (۳)

۹۰۰۰ (۴)

۱۱۵- اگر مجموعه جواب زامعادله $x^2 - 3x - b \leq \sqrt{2x+2}$ به صورت $[a, b]$ باشد، مقدار $a - b$ کدام است؟

-۲ (۴)

۲ (۳)

۴ (۲)

۱) صفر

۱۱۶- جسمی به جرم 200 گرم از جنس آبیاز طلا و نقره است. اگر خلوص طلای آن 45% باشد و بخواهیم درصد خلوص طلا را به 30% برسانیم، چند گرم نقره باید به آن اضافه کنیم؟

۱۰۰ (۴)

۱۶۷ (۳)

۱۵۰ (۲)

۱۲۰ (۱)

۱۱۷- تکثیر نوعی از باکتری با 100 عدد آغاز شده و هر نیم ساعت هر باکتری به دو قسمت تقسیم می‌شود. بعد از چند دقیقه از آغاز تکثیر، تعداد آنها به 600 باکتری می‌رسد؟ ($\log 3 \approx 0.48, \log 2 \approx 0.30$)

۱۰۰ (۴)

۹۰ (۳)

۸۰ (۲)

۷۵ (۱)

۱۱۸- نمودار وارون تابع $y = 1 - 2^{x+2}$ از کدام ناحیه عبور نمی‌کند؟

۴) چهارم

۳) سوم

۲) دوم

۱) اول

محل انجام محاسبه

- ۱۱۹ - اگر $f(\sqrt{5})$ آنگاه $f(3x-2) = 9x^3 - 12x + 10$ کدام است؟

۱۱) ۴

$$\frac{3\sqrt{5}+1}{4}$$

۴۰) ۲

۴۰) ۱

- ۱۲۰ - اگر نمودار تابع $f(x) = \begin{cases} -x + \frac{|2x-2|}{x-1} & x \neq 1 \\ a & x=1 \end{cases}$ اکیداً یکنوا باشد، a چند مقدار صحیح می‌تواند اختیار کند؟

۴) صفر

۲) ۳

۵) ۲

۱) ۱

- ۱۲۱ - اگر $f(x) = 2^{x-1} + 1$ و $g^{-1}(0)$ باشند، آن‌گاه مقدار تابع $f^{-1}(0)$ به ازای $x=1$ کدام است؟

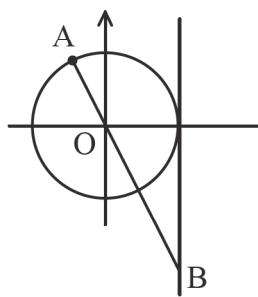
۲) ۴

-۱) ۳

۱) ۲

۱) صفر

- ۱۲۲ - طول نقطه A روی دایره مثلثاتی زیر، $\frac{1}{3}$ - است. در این صورت، طول پاره خط OB کدام است؟

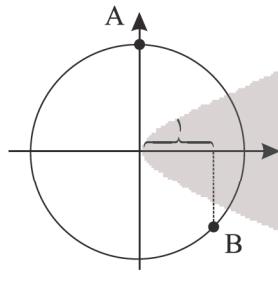
۲۰) ۱

۳) ۲

۳۰) ۳

۲) ۴

- ۱۲۳ - در دایره مقابل به شعاع ۲ روی محیط دایره از نقطه A در جهت مثبت حرکت می‌کنیم تا به نقطه B برسیم. مسافت طی شده برابر کدام گزینه است؟

۱) $\frac{7\pi}{6}$

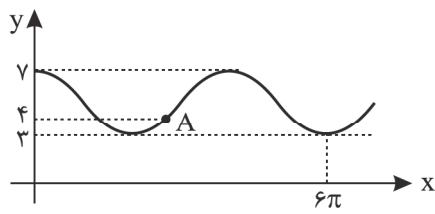
۲) $\frac{4\pi}{3}$

۳) $\frac{5\pi}{6}$

۴) $\frac{2\pi}{3}$

محل انجام محاسبه

۱۲۴ - اگر نمودار مقابل، قسمتی از نمودار تابع $f(x) = a \cos bx + c$ باشد، طول نقطه A چقدر است؟

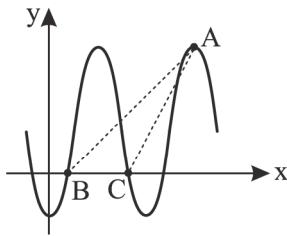
(۱) $\frac{16\pi}{3}$

(۲) $\frac{8\pi}{3}$

(۳) $\frac{4\pi}{3}$

(۴) $\frac{10\pi}{3}$

۱۲۵ - نمودار تابع $f(x) = -2 \cos x + 1$ در شکل رو به رو رسم شده است. مساحت مثلث ABC کدام است؟

(۱) $\frac{5\pi}{2}$

(۲) 2π

(۳) 3π

(۴) $\frac{3\pi}{2}$

۱۲۶ - اگر تابع $f(x) = a[4 \sin x] - [\sqrt{3} \tan x]$ در $x = \frac{\pi}{6}$ دارای حد باشد، مقدار a کدام است؟

(۱) ۴

(۲) ۳

(۳) ۲

(۴) صفر

۱۲۷ - حاصل $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{(\sqrt{x}-1)(\sqrt[3]{x}-1)}{(x^4-1)^3}$ کدام است؟

(۱) $\frac{1}{24}$

(۲) $\frac{1}{48}$

(۳) $\frac{1}{32}$

(۴) $\frac{1}{96}$

۱۲۸ - تابع $f(x) = \begin{cases} \frac{\sqrt[3]{x}-1}{1-\sqrt{x}} & x > 1 \\ [-x]+a & x \leq 1 \end{cases}$ در $x = 1$ پیوسته است. a کدام است؟

(۱) ۴

(۲) $-\frac{1}{3}$

(۳) $\frac{1}{3}$

(۴) $-\frac{1}{3}$

۱۲۹ - حد اکثر چند نقطه روی محیط مثلث متساوی الاضلاع وجود دارد که از محل برخورد عمود منصف اضلاع آن به یک فاصله باشد؟

(۱) ۱

(۲) ۳

(۳) ۶

(۴) ۶

محل انجام محاسبه

۱۳۰- در شکل زیر، پاره خط‌های AC و BC به ترتیب نیمساز زوایای A و B باشد، آنگاه کمترین فاصله

بین دو خط موازی d_1 و d_2 کدام است؟

- (۱) ۷
 (۲) ۸
 (۳) ۹
 (۴) ۱۰

۱۳۱- دایره‌ای به مرکز $O(-3, -2)$ روی خط $3x - 4y + 2 = 0$ و تری به طول ۶ جدا می‌کند. طول پاره خطی که این دایره روی محور x ‌ها جدا می‌کند، کدام است؟

- (۱) ۴
 (۲) ۶
 (۳) ۸
 (۴) ۱۰

۱۳۲- دو خط $-1 - y = 3x + 8$ و $4x - 2y = -8$ قطراهای دایره C و خط $6x + 8y + 5 = 0$ مماس بر دایره C است. دایره‌ای به معادله $x^2 + y^2 - x + 2y - 1 = 0$ با دایره C چه وضعیتی دارد؟

- (۱) مماس داخل
 (۲) مماس خارج
 (۳) متقاطع
 (۴) متداخل

۱۳۳- اگر ۳ برابر میانگین یک سری داده آماری مثبت را به همه داده‌ها اضافه کنیم، ضریب تغییرات چند درصد کاهش می‌یابد؟

- (۱) ۴۵
 (۲) ۵۰
 (۳) ۷۵
 (۴) ۱۰۸

۱۳۴- ۵ نفر که ۲ تا از آنها برادر هستند، به چند طریق می‌توانند در یک صف باشند به طوری که هیچ کدام از برادرها در دو سر صف قرار نگیرند؟

- (۱) ۳۶
 (۲) ۴۸
 (۳) ۶۰
 (۴) ۱۰۸

۱۳۵- اگر $P(A \cap B) = \frac{1}{6}$ و $P(B) = \frac{1}{2}$ و $P(A') = \frac{2}{3}$ باشد، احتمال رخداد حداقل یکی از دو پیشامد A و B چند برابر احتمال این است که فقط A رخددهد؟

- (۱) ۲
 (۲) $\frac{5}{2}$
 (۳) ۶
 (۴) ۴

۱۳۶- دو تاس را پرتاب می‌کنیم. اگر حاصل ضرب اعداد ظاهرشده فرد باشد، یک سکه و اگر زوج باشد ۲ سکه دیگر را پرتاب می‌کنیم. احتمال آنکه در پرتاب سکه‌ها، سکه‌ای رو ظاهر شده باشد، کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{2}$
 (۲) $\frac{3}{4}$
 (۳) $\frac{5}{8}$
 (۴) $\frac{11}{16}$

محل انجام محاسبه

۱۳۷ - اگر $f(x) = ax^3 + b$ کدام است؟
 $f'_+(4) - f'_-(4) = 24$ باشد، حاصل $3a - 2b = 24$ و

$-\frac{23}{4}$ (۴)	$-\frac{21}{4}$ (۳)	-۴ (۲)	-۶ (۱)

۱۳۸ - اگر f در $x=1$ مشتق پذیر باشد و $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x)}{x-1} = 5$ در $x=1$ کدام است؟
 $y = f(x-f(x))$ باشد، مشتق تابع

-۲۰ (۴)	-۱۰ (۳)	-۴ (۲)	۰ (۱) صفر

۱۳۹ - تابع $f(x) = \sqrt[3]{x^3 - x^2}$ چند نقطه بحرانی دارد؟

۴ (۴)	۳ (۳)	۲ (۲)	۱ (۱)

۱۴۰ - فاصله ۲ نقطه اکسترمم نسبی از تابع $f(x) = x^3 - 3x$ از یکدیگر چقدر است؟

$2\sqrt{5}$ (۴)	۴ (۳)	$2\sqrt{3}$ (۲)	$2\sqrt{2}$ (۱)

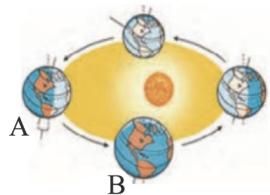

محل انجام محاسبه

زمین‌شناسی

۱۴۱- عبارت «حرکت روزانه خورشید در آسمان ظاهری است.» در نظریه کدام دانشمند مطرح شده است؟

- (۱) کپلر   (۲) کوپرنیک   (۳) بطلمیوس   (۴) گالیله

۱۴۲- در موقعیت A و B ساکنین نیمکره شمالی در چه فصلی به سر می‌برند؟

- (۱) تابستان - پاییز
(۲) زمستان - پاییز
(۳) تابستان - بهار
(۴) زمستان - بهار

۱۴۳- فاصله شهاب سنگی با خورشید ۴ برابر فاصله زمین تا خورشید است. زمان یک دور گردش این شهاب‌سنگ به دور خورشید چند سال است؟

- (۱) ۴   (۲) ۸   (۳) ۱۶   (۴) ۲۵

۱۴۴- کدام یک از کانی‌های زیر در پوسته زمین کمیاب‌تر می‌باشد؟

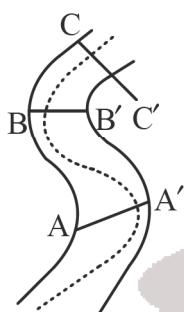
- (۱) کوارتز   (۲) کلسیت   (۳) گالن   (۴) پیریت

۱۴۵- کدام یک از گوهرهای زیر از انواع کوارتز می‌باشد؟

- (۱) اپال   (۲) کرندوم   (۳) فیروزه   (۴) عقیق

۱۴۶- در کدام نقاط حداکثر رسوب‌گذاری انجام می‌شود؟

- (۱) A و B'   (۲) B و A'   (۳) C' و B   (۴) A و C'

۱۴۷- با توجه به شرایط آبخوان تحت فشار کدام عبارت صحیح است؟

(۱) سطح آب چاه از سطح زمین پایین‌تر و از سطح ایستایی بالاتر است.

(۲) سطح آب چاه از سطح زمین بالاتر است و آب از دهانه چاه فوران می‌کند.

(۳) سطح آب چاه ممکن است بالاتر یا پایین‌تر از سطح زمین باشد.

(۴) همواره بدون صرف انرژی می‌توان از این چاه آب برداشت کرد.

۱۴۸- کدام دسته از سنگ‌های نامبرده برای ساخت سازه‌ها مناسب هستند؟

- (۱) شیست - ماسه سنگ - شیل
(۲) گابرو - ماسه سنگ - شیل
(۳) گابرو - هورنفلس - کوارتزیت
(۴) شیست - هورنفلس - کوارتزیت

۱۴۹- کدام مورد از نتایج لغزش در دیوارهای مخزن سد است؟

(۱) فرار آب و ایجاد حفرات انحلالی

(۲) تخریب بدنه سد

(۳) نشت آب و فروننشست پی

۱۵۰- کدام یک از کاربری‌های عناصر در گزینه‌های زیر صحیح نمی‌باشد؟

(۱) پودر بچه از کانی تالک تهیه می‌شود.

(۲) در آنتی‌بیوتیک‌ها از انواع رس‌ها استفاده می‌شود.

(۳) در خمیردنдан از کوارتز استفاده می‌شود.

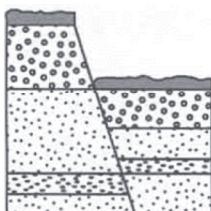
۱۵۱- غلظت کدام‌یک از عناصر زیر در پوسته زمین بیشتر از سایرین می‌باشد؟

- (۱) مس   (۲) آهن   (۳) فسفر   (۴) منگنز

۱۵۲- در منطقه‌ای که در تصویر رو به رو دیده می‌شود چند گسل وجود دارد؟

- ۱) ۱
- ۲) ۲
- ۳) ۳
- ۴) ۴

۱۵۳- کدام مورد، تاریخچه فرضی شکل زیر را بهتر نشان می‌دهد؟

- ۱) گسل عادی، رسوب‌گذاری، فرسایش، گسل عادی
- ۲) گسل معکوس، فرسایش، رسوب‌گذاری، گسل عادی
- ۳) گسل عادی، فرسایش، رسوب‌گذاری، گسل معکوس
- ۴) گسل معکوس، فرسایش، رسوب‌گذاری، گسل معکوس

۱۵۴- بزرگ‌ترین میدان نفتی ایران میدان ..... است که در رده ..... میدان‌های نفتی جهان قرار دارد.

- ۱) آغاجاری - سومین
- ۲) اهواز - سومین
- ۳) مسجد سلیمان - چهارمین
- ۴) گچساران - دومین

۱۵۵- کدام دسته از گسل‌های نام برده همگی حاصل نیروی برشی هستند؟

- ۱) کپه داغ، ارس، خزر
- ۲) کازرون، نایین، تبریز
- ۳) شمال البرز، زاگرس، نصرت‌آباد
- ۴) مشا، سبزواران، کوه بنان

آنلاین

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۲۹
۱۴۰۲ خرداد ۱۹

دوازدهم
تجربی

پاسخنامه تجربی

ردیف	نام درس	گروه بازنگری
۱	زیست‌شناسی	مهردی امیرآبادی
۲	فیزیک	امیرعلی میری
۳	شیمی	محمد عظیمیان زواره
۴	ریاضی تجربی	عباس نعمتی فر
۵	زمین‌شناسی	رضا ملکان‌پور

گروه تایپ و ویراستاری (به ترتیب حروف الفبا)

زهرا احمدی - امیرعلی الماسی - مبینا بهرامی - معین الدین تقی‌زاده - کبری سلیمانی - مهرداد شمسی - فریبا مرادزاده

برای اطلاع از اخبار مرکز سنجش آموزش مدارس برتر، به کanal تلگرام @taraaznet مراجعه نمایید.

زیست‌شناسی

۱. گزینه ۳ صحیح است.

برای اندامک‌های نکغشایی مثل لیزوژوم (کافنده تن) یا ریزکسیسه‌ها صادق نیست.

تشريح سایر گزینه‌ها:

(۱) ریزوژوم (رنان) و سانتریول اندامک‌های بدون غشا هستند که در

تقسیم باخته نقش دارند. رنان با پروتئین‌سازی و سانتریول‌ها با سازماندهی دوک تقسیم در تقسیم دخالت دارند.

(۲) در یاخته جانوری تنها اندامک دوغشایی راکیزه است دقت داشته باشید با توجه به متن کتاب درسی، هسته اندامک نیست.

(۴) این گزینه اشاره به دستگاه گلزاری دارد.

(زیست‌شناسی دهم، صفحه ۱۱)

۲. گزینه ۱ صحیح است.

لایه ژله‌ای چسبناکی، مخاط معده را می‌پوشاند. یاخته‌های پوششی سطحی، بی‌کربنات (HCO_3^-) نیز ترشح می‌کنند که لایه ژله‌ای حفاظتی را قلیایی می‌کند. به این ترتیب سد حفاظتی محکمی در مقابل اسید و آنزیم به وجود می‌آید.

(زیست‌شناسی دهم، صفحه ۲۱)

۳. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) غده ترشحی در لایه زیرمخاطی نای قرار دارد و در تماس با لایه زیرمخاط نیست، بلکه جزئی از آن است.

(۲) مri دارای مجرای درونی چین خورده است.

(۳) نای به حلق متصل نیست، بلکه به حنجره متصل است.

(۴) بخشی از مri که از پرده دیافراگم عبور می‌کند وارد حفره شکمی می‌شود با صفاق پوشیده می‌شود.

(زیست‌شناسی دهم، صفحه ۱۱ و ۳۶)

۴. گزینه ۳ صحیح است.

با توجه به متن فعالیت تشريح شش گوسفند گزینه ۳ صحیح است: برش طولی نای را از مدخل نایزه اصلی اداهه دهد. دقت کنید که بریند نایزه اصلی به سادگی نای نیست و این به علت ساختار غضروفهای نایزه است که در ابتدا به صورت حلقة کامل و بعد به صورت قطعه قطعه است. در طول نای، مدخل‌های نایزه‌های بعدی قابل مشاهده است.

تشريح سایر گزینه‌ها:

(۱) دهانه غضروفهای C شکل نای، در پشت نای قرار گرفته‌اند.

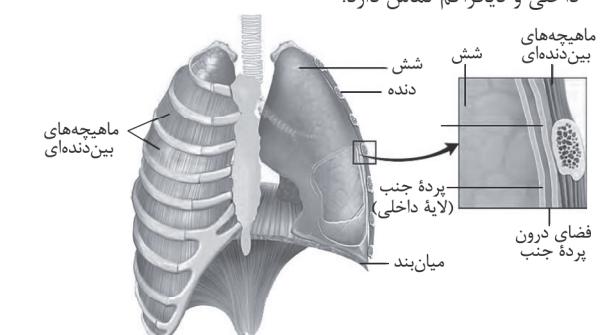
(۲) قبل از دو نایزه اصلی، انشعاب سومی وجود دارد که به شش بزرگ (راست) وارد می‌شود.

(۴) نایزه‌ها درست است.

(زیست‌شناسی دهم، صفحه ۱۱ و ۳۶)

۵. گزینه ۴ صحیح است.

عامل اول به پرده دیافراگم و عامل دوم به ماهیچه بین‌دنده‌ای اشاره دارد در صورتی که لایه خارجی پرده جنب با ماهیچه بین‌دنده‌ای داخلی و دیافراگم تماس دارد:

۹. گزینه ۳ صحیح است.

ترکیب آمونیاک با کربن دی‌اکسید برای تولید اوره، در کبد انجام می‌شود.

تشريح سایر گزینه‌ها:

(۱) به دلیل دفع کلسیم و ویتامین K رخ می‌دهد.

(۲) به دلیل کاهش دفع اوریک اسید و بیماری نقرس رخ می‌دهد.

(۳) به دلیل دفع گلوكز ترشح گلوكاگون از لوزالتمده افزایش می‌یابد.

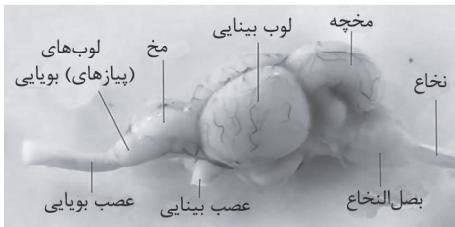
(زیست‌شناسی دهم، صفحه ۱۱ و ۷۶)

مرکز نجات آموزش مدارس برتر

۱۷. گزینه ۱ صحیح است.

با توجه به شکل لوب بینایی از همه بخش‌ها بزرگتر است:

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه ۳۶)

۱۸. گزینه ۱ صحیح است.

عروق دریایی دارای اسکلت آب ایستایی است و با خروج آب از حفره گوارشی خود جایه‌جا می‌شود.

(۲) اساس حرکت در همه جانوران شبیه هم است.

(۳) برای حشرات صحیح است ولی برای سخت‌پوستان که با آبشش خود آمونیاک دفع می‌کنند صحیح نیست.

(۴) ساختار استخوان در مهره‌داران استخوانی شبیه ساختار استخوان انسان است.

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه ۵۲)

۱۹. گزینه ۱ صحیح است.

تارهای ماهیچه‌ای تند، مسئول انجام انقباضات سریع هستند. این تارها تعداد میتوکنند کمتری دارند و انرژی خود را بیشتر از راه تنفس بی‌هوایی به دست می‌آورند. مقدار میوگلوبین این تارها هم کمتر است.

(زیست‌شناسی یازدهم، فصل ۳، صفحه‌های ۵۰ و ۵۱)

۲۰. گزینه ۴ صحیح است.

بخش قشری غده فوق‌کلیه با ترشح هورمون آلوسترون و بخش مرکزی با ترشح هورمون‌های اپی‌نفرین و نوراپی‌نفرین باعث افزایش فشار خون و در نتیجه افزایش فشار تراویشی می‌شوند.

تشريح سایر گزینه‌ها:

(۱) برای مورد (ب) که تحت تأثیر اعصاب خودمحختار است صادق نیست.

(۲) هر دو بخش سبب افزایش قند خون می‌شوند.

(۳) بخش (الف) تحت تأثیر هورمون محرك فوق‌کلیه هیپوفیز پیشین است.

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه ۵۰)

۲۱. گزینه ۳ صحیح است.

یاخته‌ای که محتویات دانه‌های خود را روی انگل می‌ریزد اوزینوفیل است که دانه‌های روشن دارد. (د) به بازوфیل اشاره می‌کند.

تشريح سایر گزینه‌ها:

(۱) به درشت‌خوار اشاره دارد.

(۲) اشاره به ماستوسیت دارد.

(۴) اشاره به نوتروفیل دارد.

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۷۱، ۶۹ و ۶۷)

۲۲. گزینه ۴ صحیح است.

تست اشاره به مونوپسیت‌ها دارد که پس از خروج از خون به درشت‌خوار و یاخته دارینهای تغییر می‌یابند.

مونوپسیت‌ها در مرگ برنامه‌ریزی شده شرکت ندارند.

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۷۷ و ۶۹)

(زیست‌شناسی دهم، صفحه ۳۱)

۱۰. گزینه ۴ صحیح است.

صورت سؤال در ارتباط با دوزیستان است. قورباغه که نوعی دوزیست می‌باشد، همانند کرم خاکی دارای حلق است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در دوزیستان تنها یک بطن وجود دارد.

(۲) گردش خون بسته در نوزاد دوزیستان از نوع ساده می‌باشد.

(۳) سازوکار تهییدی در قورباغه از نوع پمپ فشار ثابت است.

(زیست‌شناسی دهم، فصل ۲، ۳، ۴ و ۵، صفحه‌های ۳۷، ۵۴، ۷۷ و ۷۸)

۱۱. گزینه ۱ صحیح است.

برای کلانشیم صادق است.

تشريح سایر گزینه‌ها:

(۲) برای سامانه بافت آوندی صحیح است نه زمینه‌ای!

(۳) لان در همه یاخته‌های پارانشیمی، کلانشیمی و اسکلانشیمی وجود دارد.

(۴) همه بافت‌های زمینه‌ای توسط روپوست احاطه می‌شوند.

(زیست‌شناسی دهم، صفحه‌های ۱۱، ۱۶، ۲۱ و ۲۹)

۱۲. گزینه ۴ صحیح است.

سامانه بافت زمینه‌ای شامل سه نوع بافت کلانشیم، پارانشیم و اسکلانشیم است که فضای بین روپوست و بافت آوندی را پر می‌کند و از این بین یاخته‌های بافت اسکلانشیمی شامل اسکلرئید و فیبر با چوبی شدن دیواره و مرگ سیتوپلاسمی توانایی ارتباط پلاسمودسیم را از دست می‌دهند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) برای اسکلانشیم صادق است.

(۲) همگی متعلق به یک بخش قابل تشخیص یا یک سامانه بافتی هستند.

(۳) برای همه یاخته‌های این بافت اعم از مرده و زنده صادق است.

(زیست‌شناسی دهم، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۱)

۱۳. گزینه ۲ صحیح است.

پیراپوست شامل چوب‌پنبه، کامبیوم چوب پنبه‌ساز و پارانشیم است در حالی که هدایت شیره پرورده توسط آوندآبکشی رخ می‌دهد.

گزینه (۱): برای پارانشیم‌ها صادق است.

گزینه (۳) و (۴) در ارتباط با عدسک است. عدسک با عمل تعرق می‌تواند روی صعود شیره خام تاثیر بگذارد.

(زیست‌شناسی دهم، صفحه‌های ۹۳ و ۱۰۱)

۱۴. گزینه ۴ صحیح است.

ساکارز قندی است که در طی بارگیری آبکشی وارد یاخته‌های آبکشی می‌شود و در مرحله دوم پتانسیل آبی یاخته‌های آبکشی را کاهش می‌دهد. این قند طی تحریک نوری در یاخته‌های نگهبان روزنه انباشته می‌شود. سایر گزینه‌ها با توجه به متن کتاب زیست‌شناسی نادرست هستند.

(زیست‌شناسی دهم، صفحه ۷، فصل ۷، صفحه‌های ۱۲۳، ۱۲۰ و ۱۳۴)

۱۵. گزینه ۴ صحیح است.

جانورانی با حفره گوارشی شامل هیدر و کرم پهن پلاتاریا را می‌توان فرض کرد که ارتباط یاخته عصبی با یاخته ماهیچه‌ای آنها توسط پیک شیمیابی ناقل عصبی انجام می‌شود.

گزینه‌های ۱ و ۲ برای هیدر و گزینه ۳ برای پلاتاریا صادق نیستند.

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۱ و ۷)

۱۶. گزینه ۳ صحیح است.

موارد (الف)، (ج) و (د) صحیح است:

(الف) برای گیرنده درد صحیح است.

(ب) یک گیرنده دمایی به سرما یا گرمای حساس است نه هر نوع دمایی.

(ج) برای گیرنده حس وضعیت که در پوست نیست صحیح می‌باشد.

(د) به دلیل داشتن پوشش پیوندی که یاخته‌های غیرعصبی دارد صحیح می‌باشد.

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

پایه دوازدهم . آزمون ۴ (آنلاین) . پاسخنامه تمدی

مرکز تحصیلی آموزش مدرس برتر

تشریح سایر گزینه‌ها:

- ۱) برای غده سیب زمینی صادق نیست.
- ۲) در روشی که قطعه‌هایی از ساقه در خاک قرار داده می‌شود یعنی قلمه‌زن، پیوندک نداریم، پیوندک برای روش پیوند زدن است.
- ۳) هم زمین ساقه و هم ساقه رونده دارای جوانه‌های انتهایی و جانبی‌اند.
- (زیست‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۲۰ تا ۱۲۳)

۲۷. گزینه ۱ صحیح است.

هیچ یک از موارد، عبارت را به درستی کامل نمی‌کند.
بررسی موارد:

- موارد الف و ج: در کیسه گرده دانه‌های گرده نارس و یاخته زایشی دانه گرده رسیده تک لاد بوده و توانایی می‌تواند دارند. از تغییر این یاخته، گرده را می‌سازد با رشد خود نه تقسیم می‌تواند این کار را انجام می‌دهد و موردن قطب خارجی یاخته زایشی صحیح است.
- موارد ب و د: در تخمک، یاخته باقی‌مانده حاصل از میوز یکی از یاخته‌های بافت خوش تکلاب بوده و توانایی می‌تواند دارد. از تغییر این یاخته، یاخته‌های کیسه رویانی شکل می‌گیرند. پس خود این یاخته جزء کیسه رویانی محاسب نمی‌شود. در ارتباط با موردن د باید گفته یاخته‌ای که در طی تغییر یاخته دوهسته‌ای را به وجود می‌آورد، تقسیم سیتوپلاسم ندارد.

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۲۶ و ۱۲۷)

۲۸. گزینه ۴ صحیح است.

- گیاه گوشتخوار توبیرواش، برگ‌های کوزه‌مانند دارد که با مکش، حشرات و لارو را به درون خود می‌کشد!
ساپر موارد منطبق با خط کتاب درسی‌اند.

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۰۴، ۱۰۸ و ۱۵۰)

۲۹. گزینه ۳ صحیح است.

- بعضی گیاهان برای گل دادن نیاز به گذراندن یک دوره سرما نیز دارند. مثلاً برای نوعی گیاه گندم مشاهده شده است که اگر بذر آن را مرطوب کنیم و در سرما قرار دهیم، دوره روشی آن کوتاه می‌شود و زودتر گل می‌دهد. کشف این ویژگی در گیاهان، امکان بهره‌برداری از زمین‌هایی را فراهم کرد که اکثر سال با برف و بیخ پوشیده شده‌اند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

- ۱) گیاه مو درختی است نه علفی!
- ۲) هم ساقه و هم ریشه زمین‌گرایی دارند اولی خلاف زمین و دومی به سوی زمین رشد می‌کنند.
- ۴) ضربه زدن به برگ‌چهای گیاه حساس، باعث تغییر فشار تورسانتس در یاخته‌های قاعدة برگ خواهد شد.

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۴۱)

۳۰. گزینه ۴ صحیح است.

- آنزیم‌های بدن انسان در دمای ۳۷ درجه سانتی‌گراد بهترین فعالیت را دارند. این آنزیم‌ها در دمای بالاتر ممکن است شکل غیرطبیعی یا برگشت‌ناپذیر پیدا کنند و غیرفعال شوند. آنزیم‌هایی که در دمای پایین غیرفعال می‌شوند با برگشت دما به حالت طبیعی، می‌توانند به حالت فعال برگردند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

- ۱) آنزیم‌های رنایی در هسته تولید می‌شوند.
- ۲) بعضی به بیش از یک پیش ماده هم می‌توانند متصل شوند.
- ۳) همه آنزیم‌ها در pH بھینه خود بهترین فعالیت را دارند.

(زیست‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

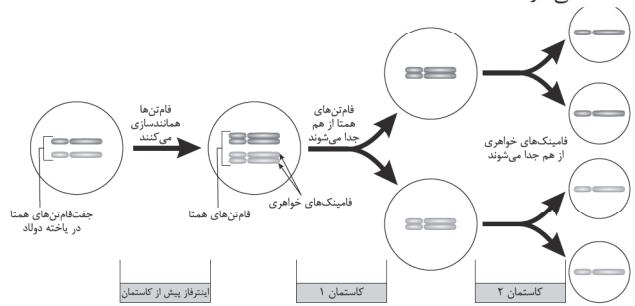
۳۱. گزینه ۳ صحیح است.

- ویلکینز و فرانکلین با استفاده از پرتوهای ایکس بی به ابعاد مولکول، مارپیچی بودن و بیش از یک رشته‌ای بودن پی برداشتند. سایر گزینه‌ها با توجه به متن کتاب صحیح است.

(زیست‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۵، ۶ و ۷)

۲۳. گزینه ۱ صحیح است.

طبق طرح زیر ماده و راشتی هسته هم در میوز ۱ و هم در میوز ۲ نصف می‌شود:

۱) برای کاستمان ۲ صادق نیست.

۲) برای کاستمان ۱ صادق نیست چون فامینک‌های خواهri از هم جدا نمی‌شوند.

۳) هم در کاستمان ۱ و هم کاستمان ۲ تعداد فامینک‌های یاخته نصف می‌شود.

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه ۹۲)

۲۴. گزینه ۲ صحیح است.

در مدت قاعدگی به دلیل دفع خون، هورمون اریتروپویتین از کبد و کلیه ترشح می‌شود تا تعداد گوییچه‌های قرمز را تنظیم کند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

۱) از بخش قشری غده فوق کلیه این هورمون‌ها ترشح می‌شوند.

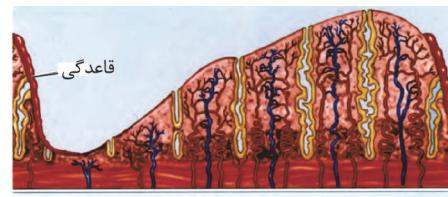
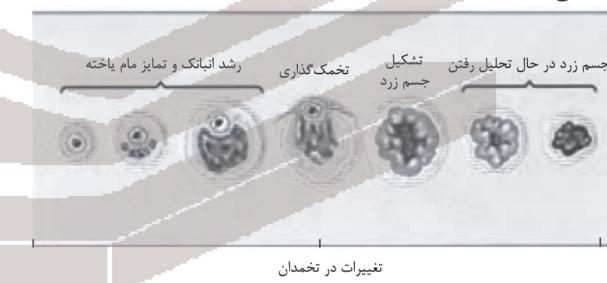
۳) در زمان قاعدگی به دلیل ترشح استروژن و پروژسترون از تخمدان در هیپوталاموس هورمون آزادکننده LH و FSH ترشح می‌شود.

۴) انبانک‌ها در دوران جنینی تشکیل می‌شوند!

(زیست‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۰۳ و ۱۰۶)

۲۵. گزینه ۳ صحیح است.

پاسخ موارد (الف، ب و د) صحیح است، مورد (ب) در دوره جنینی رخد می‌دهد.

۱) روزهای دوره جنینی (زیست‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۰۶)

۲۶. گزینه ۳ صحیح است.

در فن کشت بافت می‌توان از یاخته و بافت گیاهی با تقسیم می‌تواند توده باخته‌ای (کال) ایجاد کرد. کال می‌تواند به گیاهانی تمایز یابد که از نظر ژنی یکسان‌اند.

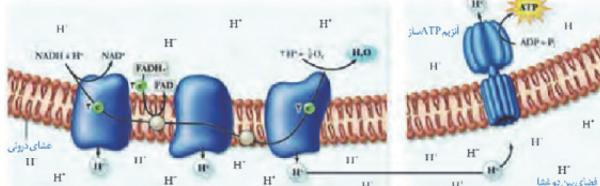

مرکز نجاش آموزش مدارس برتر

۳۲. گزینه ۳ صحیح است.

با توجه به شکل زیر اولین پمپ نقشی در روند تبدیل FADH_2 به FAD ندارد.

سایر گزینه‌ها با توجه به شکل صحیح هستند:

(زیست‌شناسی دوازدهم، صفحه ۷۰)

۳۳. گزینه ۱ صحیح است.

بین سه فرایند تنفس یاخته‌ای هوایی، تخمیر الکلی و تخمیر لاتکتیکی، گلیکولیز مشترک می‌باشد. در گلیکولیز، گلوکز به فروکتوز فسفاته تبدیل می‌شود. گزینه ۲ مربوط به تخمیر الکلی و گزینه‌های ۳ و ۴ مربوط به ادامه تنفس هوایی در میتوکندری است.

(زیست‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۶۶، ۶۷ و ۷۳)

۳۴. گزینه ۱ صحیح است.

فقط گواره‌های (ب) و (د) صحیح هستند.
 (الف) این گواره در مورد گیاهان C_3 صدق نمی‌کند، زیرا به ندرت در آنها تنفس نوری رخ می‌دهد.

(ب) در گیاهان CAM عصارة گیاه در آغاز روشنایی pH کمتری نسبت به عصارة استخراج شده از آن در آغاز تاریکی دارد.

(ج) گیاهان C_4 CO_2 را در ترکیب چهار کربنی ثابت می‌کنند و لی ثابت کربن را در یک یاخته انجام می‌دهند.

(د) همه گیاهان قادر هستند در قندکافت بدون حضور اکسیژن NADH بساند.

(زیست‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۱۷ و ۸۸)

۳۵. گزینه ۴ صحیح است.

الکترون‌های مرکز آنها، همواره پس از برانگیخته شدن الکترون‌های آتن‌ها، برانگیخته می‌شود:

تشریح سایر گزینه‌ها:
 دقت شود در هر فتوسیستم بیشترین جذب نور مربوط به سبزینه b است که در آتن وجود دارد اما در مرکز واکنش حداکثر جذب 680 nm نانومتر است. برای فتوسیستم ۱ صادق نیست.

انرژی جذب شده در آتن ممکن است سبب برانگیخته شدن الکترون شود.

(زیست‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۱۰، ۱۲ و ۱۳)

۳۶. گزینه ۳ صحیح است.

یاخته‌های بنیادی توانایی تکثیر و به وجود آوردن یاخته‌های مشابه خود و نیز توانایی تبدیل شدن به سایر یاخته‌ها را دارند.

رد سایر گزینه‌ها:

(۱) یاخته‌های بنیادی بالغ توانایی تشكیل هر نوع اندامی را ندارند.
 (۲) در هر یاخته تنها تعدادی از ژن‌ها بیان می‌شوند. همچنین به طور کلی امکان بیان شدن همه ژن‌ها هم‌زمان وجود ندارد. زیرا عملکرد برخی ژن‌ها با ژن‌های دیگر تداخل دارد.

(۴) تمایز چینی یاخته‌هایی هنوز نمی‌تواند به گونه‌ای تنظیم شود که بتواند همه انواع یاخته‌هایی را که در بدن جنین تولید می‌کنند در شرایط آزمایشگاهی نیز به وجود بیاورند.

(زیست‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

۳۷. گزینه ۴ صحیح است.

مواد اولیه مصرفی در ترجمه، آمینواسیدها هستند. آمینواسیدها برای اتصال به نوکلئوتید جایگاه اتصال خود در رنای ناقل (نه به توالی پادرمهای اختصاصی) به آنزیم ویژه‌ای نیاز دارند.

(۱) در رنای نابالغ یا اولیه با حذف این رونوشت‌ها از رنای اولیه و پیوستن بخش‌های رونوشت بیانه به هم، رنای بالغ ساخته می‌شود.

(۲) در رنای نابالغ و رنای بالغ تعداد رمزهای رنای برابر هستند چون رمزهای در رونوشت بیانه (اگزون) قرار دارند.

(۴) مثلاً جلوی A باز T و جلوی باز G باز C قرار می‌گیرد.

(زیست‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۲۵، ۲۶ و ۲۷)

۳۸. گزینه ۱ صحیح است.

عوامل آزاد کننده باعث جدا شدن پلی پپتید از آخرین رنای ناقل می‌شوند. همچنین باعث جدا شدن زیر واحدهای رناتن از هم و آزاد شدن رنای پیک می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) برای آخرین مرحله طویل شدن ترجمه امکان پذیر نیست.

(۳) ورود اولین رنای ناقل به بخشی که جایگاه P در آنجا تشکیل می‌شود، پیش از کامل شدن ساختار رناتن است.

(۴) تشکیل پیوند پپتیدی در جایگاه A رناتن صورت می‌گیرد، نه جایگاه P.

(زیست‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۲۹ تا ۳۱)

۳۹. گزینه ۲ صحیح است.

برای گروه خونی ABO صادق نیست چون به چهار شکل دیده می‌شوند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

(۱) مثلاً برای ذرت AAbbCc و یا ذرت AABBcc صادق نیست.

(۳) برای گروه خونی Rh صادق است ولی برای گروه خونی ABO صادق نیست.

(۴) صفات چند جایگاه ژنی مثل رنگ ذرت رخنمودهای بیوستهای دارند.

(زیست‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

۴۰. گزینه ۳ صحیح است.

صورت تست اشاره به ذرت AaBbCc دارد برای رد گزینه ۱ می‌توانیم ذرت AaBBCc مثال بزنیم برای رد مورد ۲ می‌توانیم ذرت aabbcc و برای رد مورد ۴ هم می‌توانیم ذرت AABbCc مثال بزنیم.

(زیست‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

۴۱. گزینه ۳ صحیح است.

امکان وقوع هر چهار پدیده در گونه‌زایی دگرگیاهی وجود دارد ولی نوترکیبی جزو عوامل برهم زننده تعادل نیست.

(زیست‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۵۴، ۵۵، ۵۶، ۶۰ و ۶۱)

۴۲. گزینه ۴ صحیح است.

مطالعات مولکولی: مقایسه گونه‌ها را می‌توان در تراز ژنگان هم انجام داد. از این مقایسه، اطلاعات ارزشمندی به دست می‌آید. مثلاً اینکه کدام ژن‌ها در بین گونه‌ها مشترک‌اند و کدام ژن‌ها ویژگی‌های خاص یک گونه را باعث می‌شوند. همچنین زیست‌شناسان از مقایسه بین دنای جانداران مختلف برای تشخیص آنها استفاده می‌کنند. هرچه بین دنای دو جاندار شباهت بیشتری وجود داشته باشد، خویشاوندی نزدیکتری دارند.

همچنین می‌توان به تاریخچه تغییر آنها پی برد. توالی هایی از دنا را که در بین گونه‌های مختلف دیده می‌شوند، توالی حفظ شده می‌نامند.

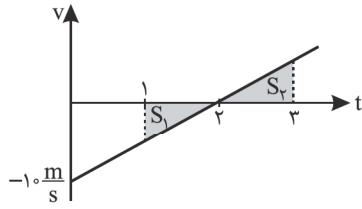
(زیست‌شناسی دوازدهم، صفحه ۵۹)

۴۳. گزینه ۱ صحیح است.

ساخت دنای نوترکیب مربوط به دومین مرحله مهندسی ژنتیک است.
اولین مرحله مهندسی ژنتیک جاذسازی ژن به کمک آنزیم برش دهنده
است. سایر موارد منطبق با خط کتاب درسی اند.

(زیست‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۹۳ تا ۹۶)

بنابراین در $t = 2\text{s}$ سرعت متحرک صفر بوده و سرعت اولیه آن برابر است با:

$$v = at + v_0 \quad \frac{a=5\text{m}}{\text{s}^2} \Rightarrow 5 \times 2 + v_0 \Rightarrow v_0 = -10\text{ m/s}$$

(فیزیک دوازدهم ریاضی، صفحه ۱۵)

۵۱. گزینه ۳ صحیح است.

$$\Delta x = -\frac{1}{2}at^2 + vt, \quad 0 < t < 2\text{s}, \quad \Delta x = -12\text{m}$$

$$-12 = \frac{1}{2}(-a) \times 2^2 \Rightarrow a = 6\text{ m/s}^2$$

$$v = at + v_0$$

$$2 < t < 4 \Rightarrow v_f = v_0 + at$$

$$v_f = 0 + 6 \times 2 = 12\text{ m/s}$$

۵۲. گزینه ۳ صحیح است.

در حالت اول: $F - mg = ma$ در حالت دوم: $\delta F - mg = ma'$

$$\begin{aligned} \frac{a'}{a} &= \frac{\delta F - mg}{F - mg} = \frac{\delta F - \delta mg + \delta mg}{F - mg} \\ &= \frac{\delta F - \delta mg}{F - mg} + \frac{\delta mg}{F - mg} \\ \frac{a'}{a} &= \delta + \frac{\delta mg}{F - mg} \xrightarrow{F > mg} a' > \delta a \end{aligned}$$

۵۳. گزینه ۱ صحیح است.

با توجه به معادله حرکت داده شده، شتاب حرکت را حساب می‌کنیم:

$$x = -2t^2 + 10t + 4 \Rightarrow a = -4\text{ m/s}^2$$

با استفاده از قانون دوم نیوتون می‌توان نوشت:

$$a = \frac{F_{net}}{m} \Rightarrow -4 = \frac{F_{net}}{4} \Rightarrow F_{net} = -16\text{ N}$$

تنها نیروی مؤثر وارد بر جسم نیروی اصطکاک است. در این صورت داریم:

$$F_{net} = f_k \Rightarrow 16 = \mu_k F_N \Rightarrow 16 = \mu_k \times 40 \Rightarrow \mu_k = 0.4$$

معمولًا $\mu_s > \mu_k$ است. پس در این حالت $\mu_s > 0.4$ جواب سوال است.

۵۴. گزینه ۲ صحیح است.

با توجه به نمودار مطمئناً از لحظه ۱۸s تا ۲۱s نیروی مقاومت هوا

مقدار ثابت 800 N باقی مانده است. در این مدت نیروی مقاومت هوا با

وزن چتری باز متوازن شده و چتری باز به تندی حدی رسیده است:

$$mg = 800 \Rightarrow m = 80\text{ kg}$$

در لحظه $t = 6\text{s}$ $f_D = 600\text{ N}$ است:

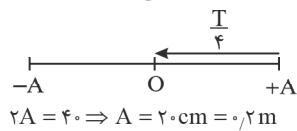
$$-f_D + mg = ma$$

$$-600 + 800 = 80a \Rightarrow a = +2.5\text{ m/s}^2$$

چتری باز در این لحظه با شتاب 2.5 m/s^2 در حال سقوط است.

۵۵. گزینه ۲ صحیح است.

با توجه به شکل می‌توان ابتدا دامنه حرکت را مشخص کرد.

اولین مرحله مهندسی ژنتیک جاذسازی ژن به کمک آنزیم برش دهنده است. سایر موارد منطبق با خط کتاب درسی اند.

(زیست‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۹۳ تا ۹۶)

۴۴. گزینه ۳ صحیح است.

بر اساس انتخاب طبیعی، رفتار غذایی ای برگزیده می‌شود که از نظر میزان انرژی دریافتی کار آمدتر باشد یعنی اینکه جانور در هر بار غذایی بیشترین انرژی خالص را دریافت می‌کند. برای مثال خرچنگ‌های ساحلی صدف‌های با اندازه متوسط را ترجیح می‌دهند زیرا آنها بیشترین انرژی خالص را تأمین می‌کنند. صدف‌های بزرگ‌تر انرژی بیشتری دارند اما برای شکستن آنها باید انرژی بیشتری صرف شود.

(زیست‌شناسی دوازدهم، صفحه ۱۱۱)

۴۵. گزینه ۴ صحیح است.

آزمایش پاولف از نوع شرطی شدن کلاسیک بود، در حالی که شکار پروانه‌های مونارک توسط پرنده از نوع شرطی شدن فعال است که به دلیل عدم شکار مجدد این پروانه توسط پرنده، موجب حفظ تنوع در جهت پروانه‌های مونارک می‌شود.

(زیست‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۱۱۲ و ۱۱۳)

فیزیک

۴۶. گزینه ۳ صحیح است.

در عدسی عینک و پاشندگی نور در منشور از شکست موج استفاده می‌شود و در ۳ مورد دیگر از مکانیک پژوهشی استفاده می‌شود.

(فیزیک دوازدهم، صفحه ۹۳)

۴۷. گزینه ۳ صحیح است.

جهت نیروی وارد شده به تک تک بارها را به کمک قاعدة دست راست مشخص می‌کنیم. جهت نیروی وارد شده به ذره باردار در موارد الف و د هر دو درون سو می‌باشد.

(فیزیک یازدهم، صفحه ۹۵)

۴۸. گزینه ۱ صحیح است.

$$A = \frac{m}{s^2} \Rightarrow A = \frac{m}{s^3}$$

$$B = \frac{m}{s^2} \Rightarrow \frac{A}{B} = \frac{s}{m} = m$$

پس این نسبت همان طول است.

۴۹. گزینه ۲ صحیح است.

حرکت جسم با تندی ثابت روی خط راست است و جسم جهت حرکتش را عوض نکرده است.

$$\bar{v} = v = \frac{\Delta x}{\Delta t} = -\frac{6}{1.5} = -4\text{ m/s}$$

$$\Delta x = v \Delta t \Rightarrow \Delta x = -4 \times 2 = -8\text{ m} \Rightarrow L = 8\text{ m}$$

۵۰. گزینه ۴ صحیح است.

اگر بخواهیم اندازه جابه‌جایی در ثانیه دوم و سوم با یکدیگر برابر باشد، باید مساحت زیر نمودار در ثانیه دوم و سوم برابر باشد. این شرط تنها زمانی رخ می‌دهد که در $t = 2\text{s}$ سرعت متحرک صفر شود و مساحت مثلث‌های (۱) و (۲) یکسان شود.

۶۱. گزینه ۴ صحیح است.

بر اساس اطلاعات داده شده، معادله واکنش هسته‌ای را می‌نویسیم.

$$^{23}_X \rightarrow ^A_Z Y + n(^{\gamma}\alpha) + m(^{\beta^+})$$

 تعداد نوکلئون‌ها، همان عدد جرمی هسته‌ها است.

$$23 = A + 16 \Rightarrow A = 214$$

$$23 = 214 + 4n \Rightarrow n = 4$$

$$\text{همانند جرم: } Z + (Z + 54) = 214 \Rightarrow Z = 80$$

$$\text{تعداد ذرات: } 90 = 80 + 4 \times 2 + m \times 1 \Rightarrow m = 2 \quad : \beta^+$$

۶۲. گزینه ۱ صحیح است.

$$m = \frac{1}{3} g = 3 \times 10^{-4} \text{ kg}$$

$$E = mc^2 = 3 \times 10^{-4} \times 9 \times 10^{16} = 27 \times 10^{12} \text{ J}$$

$$E = P \times t = 5.0 \times 24 \times 3600 = 1200 \times 3600 = 12 \times 36 \times 10^6$$

$$\text{تعداد: } \frac{27 \times 10^{12}}{12 \times 36 \times 10^6} = \frac{3 \times 10^8}{12 \times 4} = \frac{100 \times 10^6}{16} = 6.25 \times 10^6$$

پس تعداد لامپ‌ها 6.25×10^6 میلیون عدد است.

۶۳. گزینه ۳ صحیح است.

اگر شکل خطوط
میدان را کامل
کنیم، مشخص
می‌شود که هر دو
بار منفی هستند
چون تراکم خطوط
میدان در اطراف
 q_1 بیشتر است. پس $|q_2| > |q_1|$ است.

۶۴. گزینه ۳ صحیح است.

$$\Delta U = \Delta V \times q$$

$$\Delta U = -\Delta K \Rightarrow q(v_2 - v_1) = -\frac{1}{2} m(v_2' - v_1')$$

$$q(v_1 - v_2) = \frac{1}{2} m(v_2' - v_1')$$

$$25 \times 10^{-6} (v_1 - v_2) = \frac{1}{2} \times 10^{-4} (100) \rightarrow v_1 - v_2 = \frac{10^4}{50} = 200 \text{ V}$$

۶۵. گزینه ۲ صحیح است.

$$U = \frac{1}{2} C V^2 = \frac{1}{2} \times 45.0 \times 10^{-6} \times 4 \times 10^3 = 9 \text{ J}$$

$$P = \frac{U}{t} = \frac{9}{1 \times 10^{-3}} = 18 \times 10^3 \text{ W} = 18 \text{ kW}$$

۶۶. گزینه ۱ صحیح است.

$$\frac{R'}{R} = \frac{L'}{L} = \frac{1}{2} \Rightarrow R' = \frac{R}{2}$$

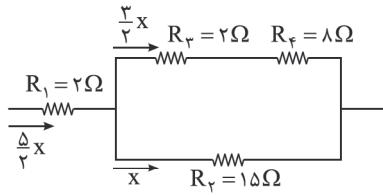
وقتی طول 25 درصد زیاد شود، داریم:

$$L'' = \frac{5}{3} L'$$

$$A'' = \frac{4}{5} A'$$

$$\frac{R''}{R'} = \frac{L''}{L'} \times \frac{A'}{A''} = \frac{5}{3} \times \frac{4}{5} = \frac{25}{16}$$

$$\frac{R''}{R} = \frac{25}{6} \times \frac{1}{2} = \frac{25}{12}$$

۶۷. گزینه ۴ صحیح است.

از طرفی می‌دانیم مدت زمان لازم برای رسیدن از دامنه نوسان به وضع تعادل برابر $\frac{T}{4}$ است. در این صورت داریم:

$$\frac{T}{4} = \frac{1}{2} \Rightarrow T = 2 \text{ s}$$

بنابراین برای مشخص کردن معادله مکان - زمان می‌توان نوشت:

$$\left. \begin{aligned} x &= A \cos(\omega t) \\ A &= \frac{1}{2} m \\ \omega &= \frac{2\pi}{T} = \frac{2\pi}{2} = \frac{\pi}{1} \text{ rad/s} \end{aligned} \right\} \Rightarrow x = \frac{1}{2} \cos\left(\frac{\pi}{1} t\right)$$

۶۸. گزینه ۲ صحیح است.

بیشینه انرژی جنبشی با انرژی مکانیکی نوسانگر برابر است. در این صورت می‌توان نوشت:

$$k_{\max} = E = \frac{1}{2} m J$$

$$E = U + K \Rightarrow \frac{1}{2} m = \frac{1}{2} \delta + K \Rightarrow K = \frac{1}{2} \delta m J$$

$$K = \frac{1}{2} m V^2 \Rightarrow \delta \times 10^6 = \frac{1}{2} \times \delta \times 10^{-3} \times V^2$$

$$V = \frac{1}{100} \Rightarrow V = \frac{1}{10} \text{ m} = 10 \text{ cm}$$

۶۹. گزینه ۴ صحیح است.

$$\frac{3\lambda}{4} = 45 \Rightarrow \lambda = 6 \text{ cm} \Rightarrow \lambda = v T \Rightarrow \frac{c}{6} = 0.5 \text{ T}$$

$$\Rightarrow T = \frac{c}{\delta} = 1.25 \text{ s}$$

$$\omega = \frac{2\pi}{T} = \frac{2\pi}{\frac{c}{\delta}} = \frac{1 \cdot \pi}{\frac{c}{\delta}} = \frac{5\pi}{c} = \frac{5 \text{ rad}}{s}$$

$$a_m = A \omega^2 = \frac{1}{10} \times 25 = 2.5 \text{ m/s}^2$$

۷۰. گزینه ۱ صحیح است.

$$\lambda = \frac{V}{f} \xrightarrow{\text{ثابت}} \frac{\lambda_2}{\lambda_1} = \frac{V_2}{V_1} \quad (1)$$

$$\frac{\sin \theta_2}{\sin \theta_1} = \frac{V_2}{V_1} \quad (1) \xrightarrow{\text{ثابت}} \frac{\sin \theta_2}{\sin \theta_1} = \frac{\lambda_2}{\lambda_1} \quad \theta_1 = 37^\circ, \theta_2 = 53^\circ \xrightarrow{\text{ثابت}} \frac{\sin 53^\circ}{\sin 37^\circ} = \frac{0.8}{0.6} = \frac{\lambda_2}{\lambda_1}$$

$$\Rightarrow \lambda_2 = \frac{4}{3} \lambda_1$$

$$\lambda_2 - \lambda_1 = 500 \text{ km} \Rightarrow \frac{4}{3} \lambda_1 - \lambda_1 = 500 \Rightarrow \lambda_1 = 150 \text{ km} = 1.5 \text{ Mm}$$

(فیزیک دوازدهم، صفحه ۹۶)

۷۱. گزینه ۴ صحیح است.

دو مدار متواالی را $n+1$ و n فرض می‌کنیم.

$$r_{n+1} - r_n = 11a$$

$$(n+1)^3 - n^3 = 11 \Rightarrow 2n+1 = 11 \Rightarrow n = 5, n+1 = 6$$

۷۲. گزینه ۱ صحیح است.

طول موج در طیف نور مرئی در محدوده 400 nm برای بنفش تا 750 nm برای نور قرمز است.

با محاسبه انرژی فوتون‌های نور قرمز و بنفس محدوده انرژی فوتون‌های نور مرئی را به دست می‌آوریم.

$$E_{\text{قرمز}} = hf = \frac{hc}{\lambda} = \frac{1.0^{-15} \times 3 \times 10^8}{750 \times 10^{-9}} = 1.6 \text{ eV}$$

$$E_{\text{بنفش}} = hf = \frac{hc}{\lambda} = \frac{1.0^{-15} \times 3 \times 10^8}{400 \times 10^{-9}} = 3 \text{ eV}$$

بنابراین محدوده انرژی فوتون‌های نور مرئی تقریباً در محدوده 1.6 eV تا 3 eV است.

در نتیجه فوتونی با انرژی 15 eV در ناحیه مرئی نیست. توجه کنید این فوتون در ناحیه فروسرخ قرار دارد.

۷۴. گزینه ۳ صحیح است.

$$V_A = \frac{4}{3} \pi R^3$$

$$v_B = \frac{4}{3} \pi (R^3 - \frac{R^3}{\lambda}) \Rightarrow v_B = \frac{\lambda}{\lambda} v_A$$

$$\Rightarrow m_B = \frac{\lambda}{\lambda} m_A$$

چون گرمای داده شده به دو کره یکسان است، داریم:

$$Q_A = Q_B \Rightarrow m_A C_A \Delta \theta_A = m_B C_B \Delta \theta_B$$

$$m_B = \frac{\lambda}{\lambda} m_A, C_A = C_B \Rightarrow \Delta \theta_B = \frac{\lambda}{\lambda} \Delta \theta_A$$

$$\frac{\Delta V_A}{\Delta V_B} = \frac{v_A}{v_B} \times \frac{\alpha_A}{\alpha_B} \times \frac{\Delta \theta_A}{\Delta \theta_B}$$

دقت کنید حجم ظاهری دو کره یکسان است. ($V_A = V_B$)

$$\frac{\Delta V_B}{\Delta V_A} = \frac{\Delta \theta_B}{\Delta \theta_A} = \frac{\lambda}{\lambda}$$

۷۵. گزینه ۳ صحیح است.

$$Q_{آب} + Q_{مس} = ۰$$

$$mc(\theta_e - \theta_i) + m'c'(\theta_e - \theta'_i) = ۰$$

$$۰/۲ \times ۴۲ \times (۱۲ - ۱۰) + m' \times ۴۰ \times (۱۲ - ۸۲) = ۰$$

$$۴ \times ۴۲ - ۲۸ \times ۰ \cdot m' = ۰$$

$$m' = \frac{۴ \times ۴۲}{۲۸ \times ۰} = \frac{۴۲}{۷۰} = ۰/۶ \text{ kg}$$

$$m' = ۶ \text{ g}$$

شیمی

۷۶. گزینه ۲ صحیح است.

مرگ ستاره با یک انفجار بزرگ همراه است و سبب می‌شود عنصرهای تشکیل شده در آن در فضا پراکنده شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) یکی از دو عنصر مشترک در بین ۸ عنصر نسبتاً فراوان در زمین و مشتری اکسیژن است که درصد فراوانی آن در زمین از مشتری بیشتر است.

(۲) یعنی همان دو عنصر هیدروژن و هلیوم

(۴) درست

(شیمی دهم، فصل ۱، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

۷۷. گزینه ۱ صحیح است.

$$12 \cdot 0 \text{ g SO}_3 \times \frac{۱ \text{ mol SO}_3}{۸ \cdot 0 \text{ g SO}_3} \times \frac{N_A \text{ مولکول}}{۱ \text{ mol SO}_3} \times \frac{۴ \text{ اتم}}{SO_3} = 6 N_A \text{ اتم}$$

$$6 N_A \text{ اتم} \times \frac{۱ \text{ mol O}_3}{N_A \text{ مولکول}} \times \frac{۴ \text{ g O}_3}{۱ \text{ mol O}_3} = 28 \text{ g O}_3$$

(شیمی دهم، فصل ۱، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۹)

۷۸. گزینه ۴ صحیح است.

اتم M می‌تواند یکی از اتم‌های ^{۲۴}Cr یا ^{۲۵}Mn باشد. بنابراین حداقل ۶ زیرلایه در آن از الکترون پر شده‌اند.

$$^{۲۵}Mn : 1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^5 4s^1$$

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) درست، در اتم ^{۲۵}Mn ، ۸ الکترون و در اتم ^{۲۴}Cr ، ۷ الکترون با $I=1$ =(زیرلایه s) وجود دارد.(۲) درست، در ^{۲۴}Cr در گروه ۶ و ^{۲۵}Mn در گروه ۷ جدول دوره‌ای واقع هستند.(۳) درست، در اتم ^{۲۵}Xe ^{۲۵}Br ۱۰ الکترون با $I=2$ =(زیرلایه d)وجود دارد و در هر کدام از اتم‌های ^{۲۴}Cr و ^{۲۵}Mn زیرلایه ^{۲d} دارای ۵ الکترون است.

(شیمی دهم، فصل ۱، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۶)

$$P_1 = ۲ \times \frac{۲۵}{۴} X^2 = \frac{۲۵}{۲} X^2 = ۱۲/۵ X^2$$

$$P_2 = ۱۵ \times X^2$$

$$P_3 = ۲ \times \frac{۹}{۴} X^2 = \frac{۹}{۲} X^2 = ۴/۵ X^2$$

$$P_4 = ۸ \times \frac{۹}{۴} X^2 = ۱۸ X^2$$

پس توان مقاومت R از همه بیشتر است.

۶۸. گزینه ۳ صحیح است.

چون بار منفی است با اعمال قانون دست چپ، جهت میدان مغناطیسی باید درون سو باشد.

$$F = |q| VB \sin \theta \Rightarrow ۰/۰/۶ = (۱/۰ \times ۱/۰)^{-۱} \times ۳۰۰ \times B$$

$$B = \frac{۰/۰/۶}{۱/۰ \times ۳۰۰} \Rightarrow B = ۲T$$

(فیزیک یازدهم، صفحه ۱۹)

۶۹. گزینه ۳ صحیح است.

$$\bar{E} = \bar{I}R = \left| \frac{-N \Delta \varphi}{\Delta t} \right| \Rightarrow \bar{I}R = N A \cos \theta \times \frac{\Delta B}{\Delta t}$$

$$(۲ \times ۱/۰^{-۱}) \times ۵ = ۱۰ \times ۲۰ \times ۱/۰^{-۱} \times \cos(۰) \times \frac{\Delta B}{\Delta t}$$

$$\Rightarrow \frac{\Delta B}{\Delta t} = \frac{۱/۰ T}{۲/۰ S} = \frac{۱/۰}{۲/۰} = ۵/۰ \frac{T}{S}$$

۷۰. گزینه ۱ صحیح است.

$$\begin{aligned} U_1 &= \frac{۱}{۲} I_1^2 \\ U_۲ &= \frac{۱}{۲} I_۲^2 \end{aligned} \quad \left. \begin{aligned} \frac{\partial}{\partial I_1} &= \frac{۱/۰}{۱/۲} = \frac{۱/۰}{(I_1 + ۴)^2} \\ \frac{\partial}{\partial I_۲} &= \frac{۱/۰}{I_۲ + ۴} \end{aligned} \right\}$$

$$\Rightarrow \frac{۱/۰}{۱/۱} = \frac{I_۱}{I_۱ + ۴} \Rightarrow I_۱ = ۴ \cdot A \Rightarrow I_۲ = ۴ \cdot ۴ = ۴ \cdot A$$

۷۱. گزینه ۲ صحیح است.

$$W = \Delta K = \frac{۱}{۲} m(v^2 - v_0^2) = \frac{۱}{۲} \times ۴(۲۲۵ - ۲۵) = ۲ \times ۲۰۰ = ۴۰۰ J$$

$$P = \frac{W}{t} = \frac{۴۰۰}{۲/۰} = ۲۰ W$$

۷۲. گزینه ۲ صحیح است.

فشار مایع را باید با رابطه $p_{جیوه} = p_{مایع} - \rho_{جیوه} h$ به ارتفاع جیوه تبدیل کنیم.

و مقدار حاصل را در رابطه فوق قرار دهیم.

$$P_a = P_b \Rightarrow P_a + \rho_{جیوه} h = P_b + \rho_{مایع} h$$

$$\rho_{جیوه} h = \rho_{مایع} h \Rightarrow \rho_{جیوه} = \rho_{مایع} \frac{h}{h}$$

$$\rho_{جیوه} = ۱۳/۶ \times \frac{۱}{۱/۲} = ۱/۳ cm$$

$$h_{جیوه} = 1 cm$$

$$P_{جیوه} = \rho_{جیوه} \times ۱ = ۱۳/۶ \times ۱ = ۷/۳ cmHg$$

۷۳. گزینه ۲ صحیح است.

$$F_{بایین} = \rho g h A - \rho g h_{بایین} A$$

$$= \rho g A(h_{بایین} - h_{بایین})$$

$$= \rho g Ah = \rho \times ۱ \times ۱ \times ۱ = ۱۶ N$$

مرکز خبرآموزش مدارس برتر

۸۵. گزینه ۳ صحیح است.

موارد «ب»، «ت» و «ث» نادرست هستند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

«ب»: رایج‌ترین شیوه برای بیان غلطت یک محلول استفاده از غلطت مولی (مولاریته) است.

«ت»: در صد جرمی را با نماد $\frac{W}{W}$ نمایش می‌دهند که نشان دهنده مقدار گرم حل شونده در 100 گرم محلول است.

«ث»: برای بیان ساده‌تر غلطت محلول‌های بسیار رقیق از کمیتی به نام ppm استفاده می‌شود که نشان می‌دهد در یک کیلوگرم از محلول چند میلی‌گرم حل شونده وجود دارد.

(شیمی دهم، صفحه‌های ۹۱ و ۹۶)

۸۶. گزینه ۲ صحیح است.

با توجه به جدول معادله انحلال پذیری این دو نمک:

$$\text{NaNO}_3 : S = 0.80 + 22$$

$$\text{KCl} : S = 0.30 + 27$$

بنابراین:

$$\text{NaNO}_3 : S = (0.8 \times 37/5) + 22 = 10.2\text{g}$$

$$\text{KCl} : S = (0.3 \times 8.0) + 27 = 51\text{g}$$

$$?g \text{ NaNO}_3 = 6.06\text{g} \times \frac{10.2\text{g NaNO}_3}{20.2\text{g محلول}} = 30.6\text{g NaNO}_3 \text{ محلول}$$

$$?g \text{ KCl} = 6.04\text{g} \times \frac{51\text{g KCl}}{151\text{g محلول}} = 2.04\text{g KCl} \text{ محلول}$$

$$= 40.0\text{g} = (\text{حل شونده}) - 20.4\text{g} = \text{حجم آب موجود در} 60.4$$

گرم محلول سیر شده

$$\text{آب} = 40.0 - 30.6 = 9.4\text{g}$$

(شیمی دهم، صفحه ۱۰۳)

۸۷. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

(۱) سیلیسیم و کربن در واکنش با دیگر عناصر الکترون به اشتراک می‌گذارند.

(۲) ژرمانیم برخلاف سرب یک شبکه‌فلز می‌باشد.

(۳) عنصر کربن همه ویژگی‌های مذکور (رسانایی الکتریکی بالا، شکننده بودن، تمایل به تشکیل پیوندهای اشتراکی با دیگر عناصر) را با هم دارا است.

(شیمی یازدهم، صفحه‌های ۷ و ۹)

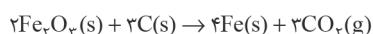
۸۸. گزینه ۱ صحیح است.

فلوئور حتی در دمای -200°C به سرعت با گاز هیدروژن واکنش می‌دهد.

(شیمی یازدهم، صفحه‌های ۱۱۴ و ۱۵۰)

۸۹. گزینه ۲ صحیح است.

معادله را موازن می‌کنیم.

$$?g \text{ Fe} = 8.0\text{g Fe}_3\text{O}_4 \times \frac{8.0\text{g خالص}}{100\text{g خالص}} \times \frac{1\text{mol Fe}_3\text{O}_4}{16.0\text{g Fe}_3\text{O}_4}$$

$$\times \frac{4\text{ mol Fe}}{2\text{ mol Fe}_3\text{O}_4} \times \frac{56\text{ g Fe}}{1\text{ mol Fe}} = 44.8\text{g Fe}$$

(شیمی یازدهم، صفحه ۲۳)

۹۰. گزینه ۲ صحیح است.

$$Z = \frac{A - (-1)}{2} = \frac{127 - 20}{2} = 53 \text{ یاریون} + (\text{تفاوت تعداد نیترون‌ها و الکترون‌ها})$$

عنصر X همان عنصر ید (I) با عدد اتمی ۵۳ است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) در عناصر یک گروه، با افزایش شماره دوره، شمار الکترون‌های موجود در یک زیرلایه خاص یکسان نیست و افزایش می‌باید.

(۲) ید عنصری از دوره پنجم و گروه ۱۷ است. در این عنصر ۵ زیرلایه S حاوی ۲ الکترون وجود دارد که در مجموع 10 الکترون در زیرلایه S می‌شود. عدد اتمی نئون برابر 10 است.

(۳) شناخته شده‌ترین فلز پرتوزا اورانیم است که در دوره ۷ جدول دوره‌ای قرار دارد. ید در دوره ۵ قرار دارد.

(۴) پرتوزا نیست و نسبت $\frac{n}{p}$ در آن برابر است با:

$$127 \left\{ \begin{array}{l} e = p = 53 \\ n = 127 - 53 = 74 \end{array} \right. \Rightarrow \frac{n}{p} = \frac{74}{53} \simeq 1/4 < 1/5$$

۹۱. گزینه ۲ صحیح است.

عبارت‌های دوم و سوم نادرست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

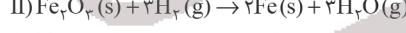
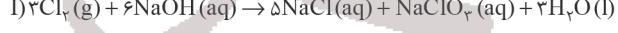
• هر چند گاز نیتروزن و اکتشپذیری ناچیزی دارد، اما امروزه در صنعت مواد گوناگونی از آن تهیه می‌کنند.

• واکنش تهیه سولفوریک اسید و نیتریک اسید شامل چندین واکنش گازی متوالی است.

(شیمی دهم، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۸ و ۱۲۴)

۹۲. گزینه ۳ صحیح است.

معادله موازن شده واکنش‌های داده شده به صورت زیر است:

(شیمی دهم، صفحه‌های ۱۴۰ تا ۱۴۳)

۹۳. گزینه ۲ صحیح است.

تغییرات دما بر حسب ارتفاع در این لایه از رابطه زیر پیروی می‌کند:

$$T_2 = T_1 - \frac{3}{4}h \Rightarrow T_1 - T_2 = \frac{3}{4} \times 25 = 8.5\text{K}$$

(شیمی دهم، صفحه‌های ۱۴۷ و ۱۴۸)

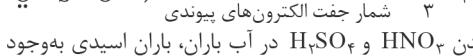
۹۴. گزینه ۱ صحیح است.

ترکیب A همان SO_4 بوده که در فراورده‌های حاصل از سوختن زغال سنگ نیز وجود دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) C به ترتیب HNO_2 و H_2SO_4 هستند.

(۳) ساختار لوویس SO_2 به صورت زیر است:

• شمار حفظ الکترون‌های نایپوندی O^- می‌شود.

(۴) با حل شدن HNO_2 و H_2SO_4 در آب باران، باران اسیدی به وجود می‌آید. pH باران اسیدی کمتر از pH باران معمولی است و خاصیت اسیدی بیشتری دارد.

(شیمی دهم، صفحه ۶۰)

۹۵. گزینه ۱ صحیح است.

یون‌های سدیم، منیزیم، کلسیم و کلرید هم در آب آشامیدنی و هم در آب دریاها یافت می‌شوند. اما یون آهن (II) در آب دریا وجود ندارد و تنها در آب آشامیدنی می‌توان آن را یافت. در آب آشامیدنی افزون بر یون‌های تکاتمی، می‌توان یون‌های چنداتمی مانند یون هیدروکسید OH^- ، یون نیترات NO_3^- و ... را یافت.

(شیمی دهم، صفحه‌های ۹۰ و ۹۷)

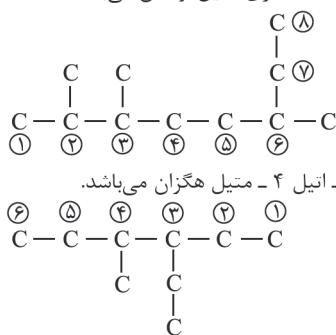

۹۰. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) نادرست، ابتدا باید نام شاخه اتیل ذکر شود.

(۲) نادرست، نام این آلkan ۳، ۶ - تری متیل اوکتان می‌باشد.

(۳) نادرست، نام این آلkan ۳ - اتیل ۴ - متیل هگزان می‌باشد.

(۴) نام این آلkan درست می‌باشد.

(شیمی یازدهم، فصل ۱، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۹)

۹۱. گزینه ۴ صحیح است.

(آ) درست

(ب) نادرست، روغن و چربی از جمله ترکیب‌های آلی‌اند که به دلیل تفاوت در ساختار، رفتارهای فیزیکی و شیمیایی متفاوتی دارند. روغن دارای حالت فیزیکی مایع بوده اما چربی جامد است. از دیدگاه شیمیایی، در ساختار مولکول‌های روغن، پیوندهای دوگانه بیشتری وجود داشته و واکنش پذیری بیشتری نیز دارد.

(پ) درست

(ت) درست، گرما را با نماد Q نشان می‌دهند و یکای اندازه‌گیری آن در SI ژول می‌باشد ($\text{J} = \text{kg} \cdot \text{m}^2 \cdot \text{s}^{-3}$)

(شیمی یازدهم، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۹۲. گزینه ۲ صحیح است.

(آ) نادرست، یک ویژگی بنیادی همه واکنش‌های شیمیایی داده شده گرما با محیط پیرامون است زیرا این واکنش‌ها می‌توانند گرماده یا گرم‌گیر باشند.

(ب) درست

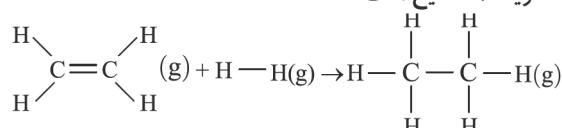
(پ) درست، زیرا دمای مواد واکنش‌دهنده پیش از آغاز واکنش با دمای مواد فراورده پس از پایان واکنش برابر است ($\Delta\theta = 0^\circ$)

(ت) درست

(ث) نادرست، پایداری الماس از گرافیت کمتر است. بنابراین در شرایط یکسان گرمای آزاد شده از سوختن ۱ مول الماس در مقایسه با ۱ مول گرافیت بیشتر است.

(شیمی یازدهم، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۹۳. گزینه ۱ صحیح است.

$$\frac{1 \text{ mol C}_2\text{H}_6}{6/4 \text{ kJ}} \times \frac{x \text{ kJ}}{1 \text{ mol C}_2\text{H}_6} = \frac{1 \times 10^{22} \text{ mol}}{6/0.2 \times 10^{23}} \times \frac{10^{22}}{\text{مولکول اتان}} = 128 \text{ kJ} \Rightarrow \Delta H = -128 \text{ kJ}$$

$$\Delta H = \left[\text{مجموع آنتالپی پیوندها در} \left(\text{مواد واکنش دهنده}\right) - \text{مجموع آنتالپی پیوندها در} \left(\text{مواد فراورده}\right) \right]$$

$$-128 = [(C=C) + 436] - [(4 \times 415) + 348]$$

$$\Rightarrow C = C + 830 - 436 - 128 = 276 \text{ kJ/mol}$$

$$= 614 \text{ kJ/mol}$$

(شیمی یازدهم، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۹۴. گزینه ۱ صحیح است.

واکنش‌های گرم‌گیر با افزایش محتوای انرژی، همراه هستند.

(شیمی یازدهم، فصل ۳)

۹۵. گزینه ۱ صحیح است.

$$\text{N}_2\text{O}_5 : n_1 = 5 \text{ mol}, n_2 = 3/8 \text{ mol} \Rightarrow \Delta n = -1/8 \text{ mol}$$

$$\Delta t = 4 \text{ min} = 240 \text{ s}$$

$$\bar{R}_{\text{N}_2\text{O}_5} = \frac{-\Delta n}{\Delta t} = \frac{1/8}{240} = 0.005$$

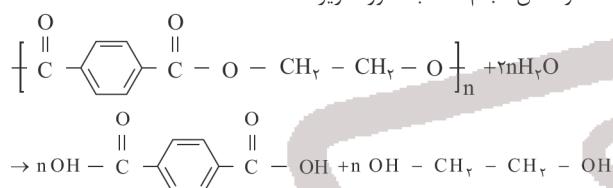
$$\frac{\bar{R}_{\text{NO}_2}}{\bar{R}_{\text{N}_2\text{O}_5}} = 2 \Rightarrow \frac{\bar{R}_{\text{NO}_2}}{0.005} = 2$$

$$\Rightarrow \bar{R}_{\text{NO}_2} = 0.01$$

(شیمی دهم، فصل ۳، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۹۶. گزینه ۳ صحیح است.

واکنش انجام شده به صورت زیر است:

ابتدا باید مقدار دی‌اسید و دی‌الکل تولید شده را به دست آوریم و سپس مقدار آن را از هم کم کنیم:

روش اول (کسر تبدیل):

$$\frac{1 \text{ mol}}{192 \text{ ng}} \times \frac{n \text{ mol}}{1 \text{ mol}} \times \frac{1 \text{ mol}}{1 \text{ mol}} \times \frac{1 \text{ mol}}{192 \text{ ng}} = 240 \text{ g} = \text{دی‌اسید} ?$$

$$\times \frac{166 \text{ g}}{100} \times \frac{3}{2} = 62/25 \text{ g} = \text{دی‌اسید} ?$$

$$\text{دی‌الکل} = \frac{1 \text{ mol}}{192 \text{ ng}} \times \frac{n \text{ mol}}{1 \text{ mol}} \times \frac{1 \text{ mol}}{1 \text{ mol}} \times \frac{1 \text{ mol}}{192 \text{ ng}} = 240 \text{ g} = \text{دی‌الکل} ?$$

$$\times \frac{62 \text{ g}}{100} \times \frac{3}{2} = 23/25 \text{ g} = \text{دی‌الکل} ?$$

روش دوم (تناسب):

$$\frac{240 \times \frac{3}{100}}{192n \times 1} = \frac{\text{جرم دی‌اسید}}{\text{ضریب جرم مولی}} = \frac{\text{جرم دی‌الکل}}{\text{ضریب جرم مولی}} = \frac{x}{166 \times n}$$

$$\Rightarrow x = 62/25 \text{ g}$$

$$\frac{240 \times \frac{3}{100}}{192n \times 1} = \frac{\text{جرم دی‌الکل}}{\text{ضریب جرم مولی}} = \frac{\text{جرم دی‌الکل}}{\text{ضریب جرم مولی}} = \frac{y}{62 \times n}$$

$$\Rightarrow y = 22/25 \text{ g}$$

$$62/25 - 22/25 = 40/25 = 16/5 = 3.2 \text{ g}$$

(شیمی یازدهم، صفحه‌های ۱۱۶ و ۱۱۷)

۹۷. گزینه ۲ صحیح است.

عبارت‌های «آ» و «ب» درست هستند.

بررسی عبارت‌ها:

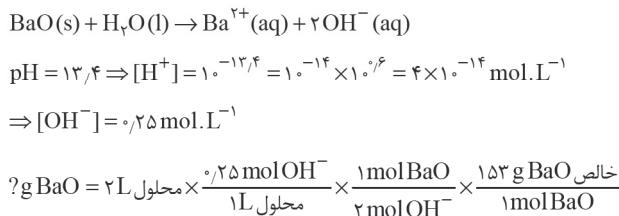
(آ) در ساختار پلی‌استیرن پیوندهای دوگانه یافته شده و بنابراین سیرنشده است.

(ب) تفلون در حال‌های آلی مانند هگزان حل نمی‌شود.

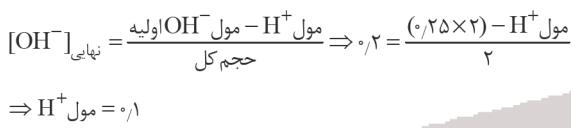
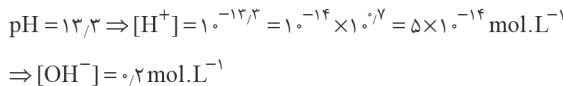
مرکز خبرآموزش مدارس برتر

۱۰. گزینه ۱ صحیح است.

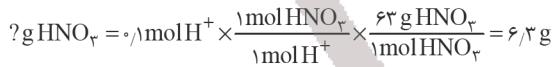

$$\text{ناخالص} = \frac{۱۰۰ \text{ g}}{۵ \text{ g}} \times ۷۶/۵ \text{ g BaO}$$

با توجه به اطلاعات سؤال، pH محلول نهایی برابر $۱۳/۳$ است.

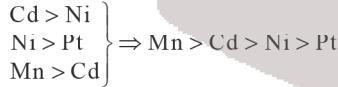
اکنون با توجه به اینکه شمار مول های H^+ اسید برابر $۰/۱$ است، جرم $\text{HNO}_۳$ لازم را محاسبه می کنیم:

(شیمی دوازدهم، صفحه های ۱۳۰ و ۱۳۱)

۱۰. گزینه ۴ صحیح است.

با توجه به واکنش های انجام شده، واکنش پذیری فلزات به شرح زیر است:

بنابراین شدت واکنش بین تیغه منگنز و محلول $\text{NiSO}_۴$ بیشتر از شدت واکنش بین تیغه کادمیم و $\text{NiSO}_۴$ می باشد و واکنش بین تیغه نیکل و محلول $\text{NiSO}_۴$ و تیغه پلاتین و محلول $\text{NiSO}_۴$ انجام نمی شود.

(شیمی دوازدهم، صفحه ۱۳۳)

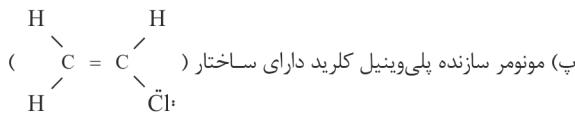
۱۰. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی نادرستی گزینه (۲): نیم واکنش اکسایش در سلول الکترولیتی برگرفت آب به صورت $(2\text{H}_2\text{O(l)} \rightarrow \text{O}_۲(g) + ۴\text{H}^+(\text{aq}) + ۴e^-)$ است که به دلیل تولید H^+ محیط اطراف آند اسیدی بوده و همچنین گاز $\text{O}_۲$ نیز تولید می شود.

بررسی درستی گزینه (۳): در سلول های الکترولیتی برخلاف سلول های گالوانی، واکنش به صورت غیر خود به خودی انجام می شود و اعمال ولتاژ سبب انجام واکنش به صورت غیر خود به خودی و در خلاف جهت طبیعی می شود، در نتیجه سطح انرژی واکنش دهنده ها پایین تر از فراورده ها بوده و واکنش دهنده ها از فراورده ها پایدار تر هستند.

بررسی درستی گزینه (۴): برای نگهداری محلول HCl باید از ظروفی استفاده کرد که قدرت کاهنده کیفی فلز آن نسبت به $\text{H}_۲$ کمتر باشد.

(شیمی دوازدهم، فصل ۲، صفحه های ۵۱، ۵۲ و ۵۳)

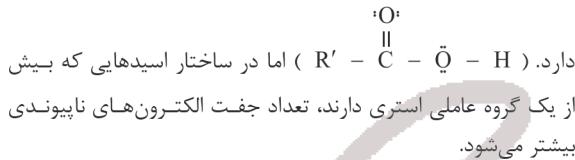

است که دارای ۶ جفت الکترون پیوندی و ۳ جفت الکترون ناپیوندی است.

ت) از پلی اتن سنگین می توان در ساخت پلاستیک های کدر استفاده کرد. (شیمی دوازدهم، صفحه های ۱۰۷ تا ۱۰۸)

۹۸. گزینه ۲ صحیح است.

در ساختار اسید های یک عاملی، ۴ جفت الکترون ناپیوندی وجود

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) کولار از معروف ترین پلی آمید های ساختگی است که از فولاد هم حرم خود ۵ برابر مقاوم تر است.

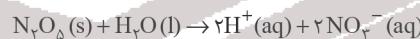
(۲) در ساختار ۱- بوتانول بخش قطبی بر ناقطبی غلبه دارد و بنابراین مولکولی قطبی است و در آب حل می شود. همچنین فرمول مولکولی این الكل به صورت $\text{C}_۴\text{H}_{۱۰}$ بوده و فرمول مولکولی نفتالن به صورت $\text{C}_{۱۰}\text{H}_۸$ است.

(۳) استر موجود در آناناس همان اتیل بوتانوات با فرمول $\text{C}_۶\text{H}_{۱۲}\text{O}_۲$ بوده و فرمول ۱- پنتانول نیز به صورت $\text{C}_۵\text{H}_{۱۲}\text{O}$ است. بنابراین اختلاف جرم مولی این دو مولکول برابر $۲\text{g.mol}^{-۱}$ است.

(۴) می دانیم که اتن ($\text{C}_۲\text{H}_۴$) نخستین عضو خانواده الکن هاست که جرم مولی آن $۲\text{g.mol}^{-۱}$ است. (شیمی دوازدهم، صفحه های ۱۱۰ تا ۱۱۵)

۹۹. گزینه ۲ صحیح است.

معادله واکنش هر یک از این اکسیدها با آب به صورت زیر است:

(شیمی دوازدهم، صفحه های ۱۶ و ۱۷)

۱۰۰. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی گزینه ها:

(۱) در دما و غلظت یکسان، هرچه ثابت یونش اسیدی بزرگ تر باشد، درجه یونش آن نیز بزرگ تر است.

(۲) با توجه به مقدار عددی ثابت تعادل می توان گفت هر سه اسید جزء اسید های ضعیف دسته بندی می شوند. در نتیجه در محلول آنها غلظت یون ها از مولکول های اسید یونیده نشده کمتر است.

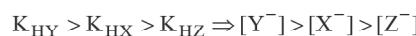
(۳) ابتدا درجه یونش اسید HY را محاسبه می کنیم:

$$K_a = M\alpha^۳ \Rightarrow \alpha^۳ = ۴ \times ۱۰^{-۴} \Rightarrow \alpha = ۰/۰۲$$

$$[\text{HY}] = M(1-\alpha) + 2\alpha M = M(1+\alpha)$$

$$= 1 \times (1+0/02) = 1/02$$

(۴) مقایسه غلظت آنیون ها مشابه مقایسه ثابت یونش سه اسید است:

(شیمی دوازدهم، صفحه های ۲۰ تا ۲۳)

۱۰. گزینه ۴ صحیح است.

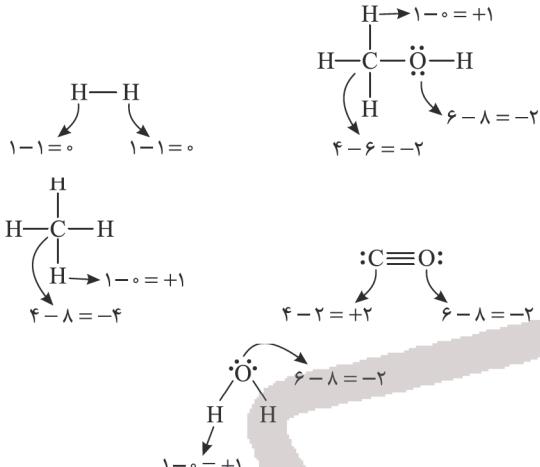
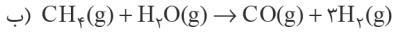
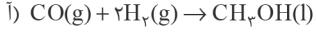
کلرواتان در افشناء بی حس کننده موضعی، استیک اسید در سرکه، اتیل استات به عنوان حال چسب و اتانول به عنوان ضد عفونی کننده کاربرد دارد.
(شیمی دوازدهم، صفحه ۱۱۳)

۹. گزینه ۳ صحیح است.

کلرواتان در افشناء بی حس کننده موضعی، استیک اسید در سرکه، اتیل استات به عنوان حال چسب و اتانول به عنوان ضد عفونی کننده کاربرد دارد.
(شیمی دوازدهم، صفحه ۱۱۳)

۱۱. گزینه ۱ صحیح است.

A. متanol (CH_3OH) و B. گاز متان (CH_4) است.

درستی مورد اول: عدد اکسایش هیدروژن از 0^0 به $+1^+$ رسیده است، پس اکسایش یافته و کاهنده است.

درستی مورد دوم: عدد اکسایش کربن از $(-4)^0$ به $(+2)^0$ افزایش یافته است.

درستی مورد سوم: عدد اکسایش هیدروژن از $(+1)^0$ به $(0)^0$ کاهش یافته است.

نادرستی مورد چهارم: عدد اکسایش اکسیژن در هر دو واکنش $(-2)^0$ و تغییر عدد اکسایش آن صفر است.

(شیمی دوازدهم، صفحه های ۱۱۸ و ۱۱۹)

ریاضی

۱۱۱. گزینه ۳ صحیح است.

$$\frac{1}{6} \times 0 \times m = \frac{1}{2} \times 2$$

$$\frac{1}{6} \times q^{m+1} = \frac{1}{2} \Rightarrow (\sqrt{3})^{m+1} = 81 = 3^4 \Rightarrow 3^{\frac{m+1}{2}} = 3^4$$

$$\frac{m+1}{2} = 4 \Rightarrow m = 7$$

(ریاضی دهم، فصل ۱، درس ۲)

۱۱۲. گزینه ۱ صحیح است.

اگر $3 = \frac{1}{x} + x$ باشد، داریم:

$$x^3(x-1) - \frac{1}{x^3}(1-\frac{1}{x}) = x^3 - x^3 - \frac{1}{x^3} + \frac{1}{x^3} = x^3 + \frac{1}{x^3} - (x^3 + \frac{1}{x^3})$$

از طرفی می دانیم:

$$x^3 + \frac{1}{x^3} = (x + \frac{1}{x})^3 - 3(x + \frac{1}{x}) = 3^3 - 3 \times 3 = 18$$

$$x^3 + \frac{1}{x^3} = (x + \frac{1}{x})^3 - 2 = 3^3 - 2 = 25$$

۱۸ - ۷ = ۱۱ : حاصل

(ریاضی تجربی دهم، صفحه ۶۳)

۱۰. گزینه ۴ صحیح است.

$$\text{emf} = E_{\text{اند}} - E_{\text{کاند}}$$

$$2/21 = 1/22 - E_{\text{Mn}} \Rightarrow E_{\text{Mn}} = -1.49 \text{ V}$$

در سلول گالوانی همواره کاند از آند بزرگتر است.

(شیمی دوازدهم، صفحه ۴۱)

۱۰. گزینه ۲ صحیح است.

تنها عبارت (ج) درست است.

بررسی سایر عبارت ها:

(الف) اتم های هیدروژن در روغن زیتون به آرایش هشت تایی پایدار نرسیده اند.

(ب) دلیل نرم بودن گرافیت، وجود پیوندهای ضعیف بین لایه های آن است.

(د) مقاومت کششی گرافن حدود 10^6 برابر فولاد است.

۱۰. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی عبارت ها:

(آ) نادرست؛ بخشی! (و نه همه)

(ب) نادرست؛ تبدیل پرتوهای خورشیدی به انرژی الکتریکی! (و نه گرمایی)

(پ) درست

(ت) درست؛ در گروه فلزات قلیایی برخلاف هالوژن ها از بالا به پایین با افزایش عدد اتمی و شعاع اتمی واکنش پذیری عناصر افزایش می باید ولی چگالی باریون ها همانند هالوژن ها کاهش می باید.

(ث) نادرست؛ عصر بروز بین دو دوره سنگی و آهن از تمدن بشري گفته می شود.

(شیمی دوازدهم، صفحه های ۷۵، ۷۶، ۷۷ و ۷۸)

۱۰. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی عبارت ها:

(آ) درست

(ب) نادرست؛ از مدل دریای الکترونی برای توجیه برخی از رفتارهای فیزیکی عناصر فلزی استفاده می گردد در حالی که واکنش بذری و تنوع اعداد اکسایش فلزات جزو رفتارهای شیمیایی آن ها می باشد.

(پ) درست؛ SiO_4^4- جامد کوالانتی است و در مقایسه با جامد های یونی Na_2O و جامد های مولکولی P_4O_{10} نقطه ذوب بیشتری دارد.

(ت) درست؛ فسفات PO_4^{3-} / سیلیکات SiO_4^{4-} / سولفات SO_4^{2-}

(شیمی دوازدهم، صفحه های ۶۹، ۷۱، ۷۲ و ۷۳)

۱۰. گزینه ۲ صحیح است.

نادرستی مورد اول: ثابت تعادل تغییری نمی کند. تنها عاملی که ثابت تعادل را تغییر می دهد دما است.

درستی مورد دوم: با کاهش حجم، غلظت واکنش دهنده ها و فراورده های

گازی افزایش می باید. $\frac{\text{مول}}{\text{حجم}} = \frac{\text{غلظت مولار}}{\text{حجم}}$

نادرستی مورد سوم: با کاهش حجم، غلظت مواد گازی افزایش می باید در نتیجه سرعت هر دو واکنش رفت و برگشت افزایش می باید، هر چند در این سامانه، کاهش حجم و افزایش فشار، تعادل را به سمت مول های گازی کمتر یعنی به سمت رفت هدایت می کند. یعنی سرعت واکنش رفت، بیشتر از برگشت افزایش می باید.

درستی مورد چهارم: کسرهای $\frac{\text{گرم}}{\text{مول}}$ و (غلظت مولار $\times$ حجم)

معادل مول هستند. طبق توضیحات مورد سوم مول فراورده ها بیشتر و مول واکنش دهنده ها کمتر می شود.

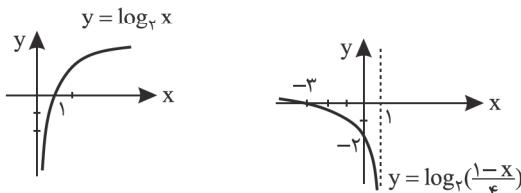
(شیمی دوازدهم، صفحه های ۱۰۴ و ۱۰۵)

۱۱۸. گزینه ۱ صحیح است.

ابتدا ضابطه تابع وارون را به صورت زیر پیدا می کنیم:

$$\begin{aligned} y = 1 - 2^{x+2} &\Rightarrow 2^{x+2} = 1 - y \Rightarrow 2^x \times 2^2 = 1 - y \\ &\Rightarrow 2^x = \frac{1-y}{4} \Rightarrow x = \log_2\left(\frac{1-y}{4}\right) \Rightarrow f^{-1}(x) = \log_2\left(\frac{1-x}{4}\right) \end{aligned}$$

با توجه به نمودار تابع $y = \log_2 x$ ، نمودار تابع $y = \log_2\left(\frac{1-x}{4}\right)$ را رسم می کنیم:

با توجه به نمودار فوق، مشخص می شود که نمودار تابع f^{-1} از ناحیه اول محورهای مختصات عبور نمی کند.

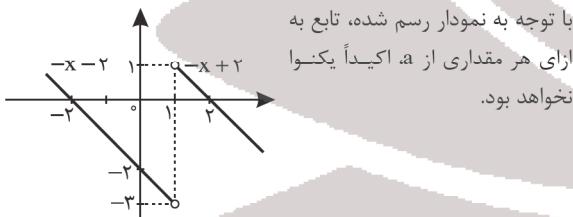
۱۱۹. گزینه ۴ صحیح است.

$$\begin{aligned} f(3x-2) &= 9x^2 - 12x + 1 = 9x^2 - 12x + 4 + 6 = (3x-2)^2 + 6 \\ \text{اگر } 3x-2 &= t \text{ باشد، آنگاه } f(t) = t^2 + 6 \text{ است. پس } f(\sqrt{5}) = 5 + 6 = 11 \end{aligned}$$

۱۲۰. گزینه ۴ صحیح است.

نمودار تابع $f(x)$ را رسم می کنیم:

$$f(x) = \begin{cases} -x + \frac{|2x-2|}{x-1} = -x + 2 & x > 1 \\ a & x = 1 \\ -x + \frac{|2x-2|}{x-1} = -x - 2 & x < 1 \end{cases}$$

۱۲۱. گزینه ۲ صحیح است.

$$f^{-1}(g^{-1}(0)) = f^{-1}(2)$$

برای پیدا کردن $(f^{-1})^{-1}(2)$ ، $f(x) = f^{-1}(x)$ را برابر ۲ قرار می دهیم:

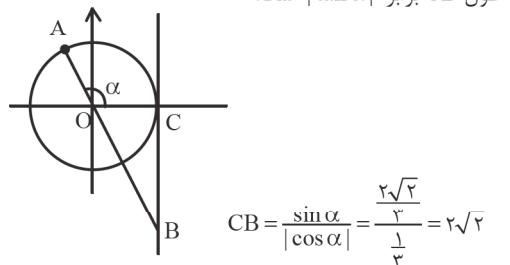
$$2^{x-1} + 1 = 2 \rightarrow 2^{x-1} = 1$$

می دانیم $2^0 = 1$ است. پس $x = 1$ می باشد.

۱۲۲. گزینه ۲ صحیح است.

$$\sin \alpha = \sqrt{1 - \left(\frac{1}{3}\right)^2} = \frac{2\sqrt{2}}{3}$$

طول نقطه A برابر $\cos \alpha$ می شود. پس می شود. طول CB برابر $|\tan \alpha|$ است.

۱۱۳. گزینه ۲ صحیح است.

$$4x^2 - 4x + 1 = 2 - x \rightarrow 4x^2 - 3x - 1 = 0 \rightarrow (x-1)(4x+1) = 0$$

$$\begin{cases} x = 1 \\ x = -\frac{1}{4} \end{cases}$$

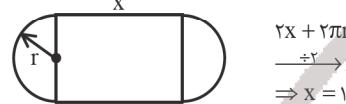
$x = -\frac{1}{4}$ در معادله صدق نمی کند، پس قابل قبول نیست.

$$\sqrt{3x+1} - \sqrt{2-x} = 1 \rightarrow \sqrt{\frac{1}{4}} - \sqrt{\frac{9}{4}} = \frac{1}{2} - \frac{3}{2} = -1$$

پس معادله فقط یک جواب $x = 1$ دارد.

۱۱۴. گزینه ۳ صحیح است.

محیط استادیوم برابر است با:

$$2x + 2\pi r = 2x + 6r = 300$$

$$\frac{x+3r}{2} = 150^\circ$$

$$\Rightarrow x = 150^\circ - 3r$$

مساحت استادیوم برابر است با:

$$S = x(2r) + \pi r^2 = x(2r) + 3r^2 \rightarrow S = (150^\circ - 3r)(2r) + 3r^2 = 300r - 6r^2 + 3r^2 = 300r - 3r^2 = -3r(r - 100)$$

طول رأس سهمی $-\frac{300}{2(-3)} = 50$ می شود و مکریم مساحت به ازای

$$S_{\max} = S(50^\circ) = -150^\circ \times (-50^\circ) = 7500$$

آن ایجاد می شود: (ریاضی یازدهم، صفحه های ۱۱ تا ۱۸)

۱۱۵. گزینه ۳ صحیح است.

ابتدا طرفین نامعادله $\sqrt{2x+2} \leq 3 - x$ را به توان ۲ می رسانیم:

$$2x + 2 \leq (3 - x)^2 \Rightarrow x^2 - 6x + 9 \geq 2x + 2$$

$$\Rightarrow x^2 - 8x + 7 \geq 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 1 \\ x = 7 \end{cases}$$

از طرفی با توجه به نامعادله $\sqrt{2x+2} \leq 3 - x$ داریم:

$$\begin{cases} 2x + 2 \geq 0 \Rightarrow x \geq -1 & (1) \\ 3 - x \geq 0 \Rightarrow x \leq 3 & (2) \end{cases} \rightarrow -1 \leq x \leq 3$$

با توجه به مجموعه جواب به دست آمده داریم:

$$\begin{cases} a = -1 \\ b = 1 \end{cases} \Rightarrow b - a = 1 - (-1) = 2$$

۱۱۶. گزینه ۴ صحیح است.

۲۰۰ گرم با خلوص ۴۵٪ طلا، یعنی ۹۰ گرم طلا و ۱۱۰ گرم نقره دارد.

اگر x گرم نقره اضافه کنیم، در این صورت $x + 200$ گرم نقره داریم و وزن کلی هم $x + 200$ می شود. درصد جدید طلا باید 90% باشد:

$$\frac{90}{200+x} = \frac{3}{100} \Rightarrow x = 100$$

(ریاضی یازدهم، صفحه ۱۹)

۱۱۷. گزینه ۱ صحیح است.

تابع جمعیت باکتری ها $f(t) = 100 \times 2^{2t}$ است. حال معادله $f(t) = 6000$ را حل می کنیم:

$$6000 = 100 \times 2^{2t} \Rightarrow 6 = 2^{2t} \Rightarrow 2t = \log_2 6 = \log_2 2 + \log_2 3 =$$

$$1 + \frac{\log 6}{\log 2} \Rightarrow 2t = 1 + \frac{0.48}{0.3} = 2.6 \Rightarrow t = 1.3 \text{ hours} = 78 \text{ (min)}$$

(ریاضی یازدهم، صفحه ۱۱۷)

۱۲۶. گزینه ۲ صحیح است.

باید حد چپ و راست تابع در این نقطه برابر باشند:

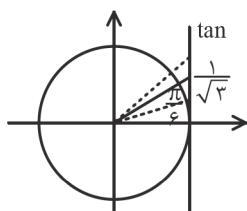
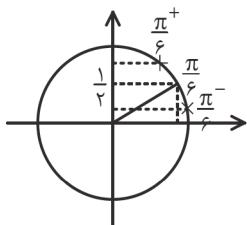
$$\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{6}^+} (a[\sqrt[4]{\sin x}] - [\sqrt{3} \tan x]) = a[\sqrt[4]{\sin \frac{\pi}{6}}] - [\sqrt{3} \tan \frac{\pi}{6}] = 2a - 1$$

$$\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{6}^-} (a[\sqrt[4]{\sin x}] - [\sqrt{3} \tan x]) = a[\sqrt[4]{\sin \frac{\pi}{6}}] - [\sqrt{3} \tan \frac{\pi}{6}] = a$$

$$2a - 1 = a \rightarrow a = 1$$

پس:

تذکر: به دایرة مثلثاتی دقت کنید.

۱۲۷. گزینه ۱ صحیح است.

$$\begin{aligned} & \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{(\sqrt{x}-1)(\sqrt[3]{x}-1)}{(x^4-1)^2} \times \frac{\sqrt{x}+1}{\sqrt{x}+1} \times \frac{\sqrt[3]{x}^2 + \sqrt[3]{x} + 1}{\sqrt[3]{x}^2 + \sqrt[3]{x} + 1} \\ &= \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{(x-1)(x-1)}{(x-1)^2(x+1)^2(x+1)^2(\sqrt[3]{x}+1)(\sqrt[3]{x}^2 + \sqrt[3]{x} + 1)} \\ &= \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{1}{(x+1)^2(x+1)^2(\sqrt[3]{x}+1)(\sqrt[3]{x}^2 + \sqrt[3]{x} + 1)} = \frac{1}{4 \times 4 \times 2 \times 3} = \frac{1}{96} \end{aligned}$$

۱۲۸. گزینه ۲ صحیح است.

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) &= \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{\sqrt[3]{x}-1}{1-\sqrt{x}} \times \frac{\sqrt[3]{x}^2 + \sqrt[3]{x} + 1}{\sqrt[3]{x}^2 + \sqrt[3]{x} + 1} \times \frac{1+\sqrt{x}}{1+\sqrt{x}} \\ \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) &= \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{(x-1)(1+\sqrt{x})}{(1-x)(\sqrt[3]{x}^2 + \sqrt[3]{x} + 1)} = -\frac{2}{3} \\ \lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) &= \lim_{x \rightarrow 1^-} [-x] + a = \left[-(\sqrt[3]{1}) \right] + a = \left[(-1)^+ \right] + a = -1 + a \end{aligned}$$

مقادیر بالا باید برابر باشند:

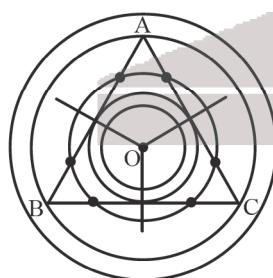
$$-1 + a = -\frac{2}{3} \rightarrow a = \frac{1}{3}$$

۱۲۹. گزینه ۴ صحیح است.

مطابق شکل در مثلث ABC

نقطه O محل برخورد عمود منصفها است. دایره‌هایی به مرکز O و شعاع‌های متفاوت رسم کرده‌ایم. این دایره‌ها نهایتاً مثلث را در ۶ نقطه قطع می‌کنند.

(ریاضی یازدهم، صفحه ۳۶)

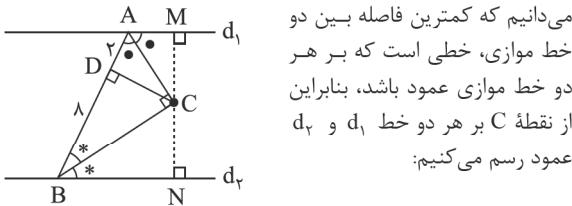

۱۳۰. گزینه ۲ صحیح است.

در مثلث قائم‌الزاویه ABC، چون CD ارتفاع وارد بر وتر است، پس:

$$CD^2 = AD \times BD \Rightarrow CD = \sqrt{2 \times 8} \Rightarrow CD = 4$$

رابطه $CD^2 = AD \times BD$ باشد، بنابراین می‌دانیم که کمترین فاصله بین دو خط موازی، خطی است که بر هر دو خط موازی عمود باشد، بنابراین از نقطه C بر هر دو خط d_1 و d_2 عمود رسم می‌کنیم:

OC هم برابر شعاع دایرة مثلثاتی یعنی ۱ می‌شود.

با کمک رابطه فیثاغورس در مثلث OCB داریم:

$$OB^2 = OC^2 + CB^2 = 1 + (\sqrt{2})^2 = 9 \Rightarrow OB = 3$$

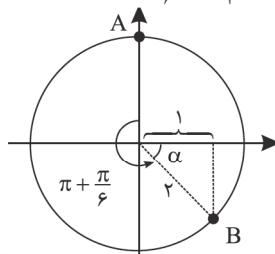
(ریاضی دوازدهم، صفحه ۳۷)

۱۲۳. گزینه ۲ صحیح است.

می‌دانیم $\cos \alpha = \frac{1}{3}$ است، پس $\alpha = \frac{\pi}{3}$ می‌شود. بنابراین برای آنکه از A به

بررسیم باید به اندازه $\pi + \frac{\pi}{6} = \frac{7\pi}{6}$ دوران کنیم، طول کمانی که طی می‌شود را

$l = r\theta \Rightarrow l = 2 \left(\frac{7\pi}{6} \right) = \frac{7\pi}{3}$ بیدا می‌کنیم:

۱۲۴. گزینه ۲ صحیح است.

نمودار تابع از نقطه (۷, ۰) می‌گذرد، پس $f(0) = 7$ و بنابراین داریم:

$$a + c = 7 \quad (1)$$

با توجه به نمودار، حداقل و حداکثر مقدار تابع برابر ۳ و ۷ است، پس با

توجه به ضابطه تابع داریم:

$$\begin{cases} -|a| + c = 3 \\ |a| + c = 7 \end{cases} \Rightarrow 2c = 10 \Rightarrow c = 5 \Rightarrow |a| = 2 \Rightarrow a = \pm 2$$

با توجه به رابطه (1)، مقدار $a = 2$ قابل قبول است.

با توجه به شکل، اگر دوره تناوب تابع f را برابر T فرض کنیم، خواهیم داشت:

$$\frac{3}{2}T = 6\pi \Rightarrow T = 4\pi \Rightarrow T = \frac{2\pi}{|b|} = 4\pi \Rightarrow |b| = \frac{1}{4} \Rightarrow b = \pm \frac{1}{4}$$

با فرض $b = \frac{1}{4}$ ضابطه تابع به صورت $f(x) = 2\cos \frac{x}{4} + 5$ است.

دومین نقطه‌ای با طول مثبت است که عرض آن برابر ۴ است، پس برای به دست آوردن طول نقطه A باید معادله $f(x) = 4$ را حل کنیم:

$$f(x) = 4 \Rightarrow 2\cos \frac{x}{4} + 5 = 4 \Rightarrow \cos \frac{x}{4} = -\frac{1}{2} \Rightarrow \frac{x}{4} = 2k\pi \pm \frac{2\pi}{3}$$

$$\Rightarrow x = 4k\pi \pm \frac{4\pi}{3} \xrightarrow{k=1} x = \frac{8\pi}{3}$$

توجه شود که اولین جواب مثبت به ازای $k=0$ برابر $x = \frac{4\pi}{3}$ است.

دومین جواب مثبت به ازای $k=1$ برابر $x = \frac{8\pi}{3}$ است.

۱۲۵. گزینه ۲ صحیح است.

حداکثر مقدار تابع $f(x) = a \sin(bx - c) + d$ برابر است با $|a| + d$. بنابراین عرض نقطه A برابر است با:

$$|-2| + 1 = 3$$

C و B نیز ریشه‌های تابع هستند. پس ضابطه تابع را برابر با صفر قرار

می‌دهیم:

$$-2\cos x + 1 = 0 \Rightarrow \cos x = \frac{1}{2} \Rightarrow x = \frac{\pi}{3}, \frac{5\pi}{3}, \dots$$

پس طول نقطه A و B به ترتیب $\frac{\pi}{3}$ و $\frac{5\pi}{3}$ است. بنابراین طول ضلع BC برابر است با:

$$BC = \frac{5\pi}{3} - \frac{\pi}{3} = \frac{4\pi}{3}$$

بنابراین مساحت مثلث برابر است با:

$$S = \frac{1}{2} \times \frac{4\pi}{3} \times 3 = 2\pi$$

مرکز نجاش آموزش مدارس برتر

۱۳۴. گزینه ۱ صحیح است.

$$\begin{array}{ccccc} & 2 & 3 & 2 & 1 \\ \downarrow & & & & \downarrow \\ \text{برادرها نباشد} & & & & \end{array}$$

ابتدا از بین ۳ نفری که شامل برادرها نیستند، یکی را به ۳ طریق در ابتدای صفر و دیگری را به ۲ طریق در انتهای صفر قرار می‌دهیم. ۳ نفر باقی می‌مانند که به ۳! طریق در بین این افراد قرار می‌گیرند.

$$3 \times 3! \times 2 = 36$$

(ریاضی دهم، صفحه ۱۷)

۱۳۵. گزینه ۴ صحیح است.

$$\text{اگر } P(A') = \frac{1}{3} \text{ باشد، آنگاه } P(A) = \frac{2}{3} \text{ است.}$$

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B)$$

و خ دهد

$$= \frac{1}{3} + \frac{1}{2} - \frac{1}{6} = \frac{2+3-1}{6} = \frac{4}{6} = \frac{2}{3}$$

$$P(A - B) = P(A) - P(A \cap B) = \frac{1}{3} - \frac{1}{6} = \frac{1}{6}$$

فقط A خ دهد

$$\frac{P(A \cup B)}{P(A - B)} = \frac{\frac{2}{3}}{\frac{1}{6}} = 4 \quad \text{حاصل}$$

۱۳۶. گزینه ۴ صحیح است.

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{یک سکه رو حاصل ضرب فرد} \\ \rightarrow \frac{1}{2} \times \frac{3}{6} = \frac{1}{4} \\ \text{دو سکه که حداقل یک رو باشد} \rightarrow \frac{3}{4} \times \frac{3}{6} = \frac{3}{4} \end{array} \right.$$

$$P = \frac{1}{4} \times \frac{1}{2} + \frac{3}{4} \times \frac{3}{4} = \frac{2+9}{16} = \frac{11}{16}$$

(ریاضی تجربی دوازدهم، صفحه ۱۴۵)

۱۳۷. گزینه ۴ صحیح است.

طبق فرض سؤال، مشخص است که تابع f در نقطه $x = 4$ مشتق پذیر نیست. بنابراین باید $x = 4$ ریشه ساده عبارت داخل قدرمطلق باشد. یعنی داریم:

$$b - 4 = 0 \Rightarrow b = 4 \Rightarrow f(x) = ax^3 - x = ax^3 - 4$$

حال برای محاسبه مشتق های چپ و راست تابع در نقطه $x = 4$ داریم:

$$f'(4) = \lim_{x \rightarrow 4^-} \frac{f(x) - f(4)}{x - 4} = \lim_{x \rightarrow 4^-} \frac{ax^3 - 4 - 4}{x - 4} =$$

$$f'_+(4) = \lim_{x \rightarrow 4^+} \frac{ax^3 - 4 - 4}{x - 4} = 16a \quad f'_-(4) = \lim_{x \rightarrow 4^-} \frac{-ax^3 + 4}{x - 4} = -16a$$

$$\Rightarrow f'_+(4) - f'_-(4) = 24 \Rightarrow 16a - (-16a) = 24 \Rightarrow 32a = 24$$

$$\Rightarrow a = \frac{24}{32} = \frac{3}{4} \Rightarrow 3a - 4b = \frac{9}{4} - 8 = -\frac{23}{4}$$

۱۳۸. گزینه ۴ صحیح است.

می‌دانیم $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x) - f(1)}{x - 1} = f'(1)$ است. در صورت سؤال آمده

$f(1) = 5$ است. یعنی $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x)}{x - 1} = 5$ و $f'(1) = 5$ می‌باشد. حالا از تابع $f(x) - f(1)$ مشتق می‌گیریم:

$$(f(x) - f(1))' = (x - f(1))' \times f'(x - f(1)) = (1 - f'(x)) \times f'(x - f(1))$$

$$\xrightarrow{x=1} (1 - f'(1)) \times f'(1 - f(1)) = (1 - 5) \times f'(1 - 0) = -4f'(1)$$

$$= -4(5) = -20$$

حال با توجه به اینکه پاره خط AC نیمساز زاویه A است، بنابراین هر

نقطه روی این پاره خط از دو ضلع زاویه A به یک اندازه است. یعنی:

$$\xrightarrow{\text{راسته}} CM = CD \Rightarrow CN = CD \text{ روی نیمساز زاویه A است.}$$

به طریق مشابه:

$$\xrightarrow{\text{راسته}} CN = CD \Rightarrow CN = CD \text{ روی نیمساز زاویه B است.}$$

حال فاصله MN که کمترین فاصله بین دو خط موازی است، را به

دست می‌آوریم:

$$MN = CM + CN \Rightarrow MN = 4 + 4 = 8$$

(ریاضی یازدهم، صفحه ۲۹ و ۳۰)

۱۳۱. گزینه ۲ صحیح است.

فاصله مرکز دایره از خط مذکور را

می‌یابیم:

$$OH = \sqrt{\frac{(2-4)^2 + (-3+2)^2}{3+(-4)^2}} = \sqrt{\frac{4+1}{13}} = \frac{2}{\sqrt{13}} = \frac{2}{5}$$

طبق قضیه فیثاغورس، شعاع دایره برابر است با:

$$OB^2 = OH^2 + HB^2 = 16 + 9 = 25 \Rightarrow OB = 5$$

پس معادله دایره به شکل زیر است:

$$(x-2)^2 + (y+2)^2 = 25$$

حال $y = 0$ را حل می‌کنیم:

$$(x-2)^2 + 9 = 25 \Rightarrow (x-2)^2 = 16 \Rightarrow x-2 = \pm 4 \Rightarrow \begin{cases} x = 6 \\ x = -2 \end{cases}$$

پس طول پاره خطی از محور X ها که دایره جدا می‌کند برابر است با:

$$6 - (-2) = 8$$

(ریاضی دوازدهم، صفحه ۱۳۹)

۱۳۲. گزینه ۳ صحیح است.

چون معادلات دوتا از قطرهای دایره را در اختیار داریم، از تقاطع آنها مختصات مرکز دایره مشخص می‌شود. همچنین فاصله مرکز دایره تا خط مماس بر دایره برابر شعاع دایره خواهد بود.

$$\left\{ \begin{array}{l} 3x + y = -1 \\ 4x - 2y = -8 \end{array} \right. \Rightarrow 10x = -9 \Rightarrow x = -0.9 \Rightarrow y = 2 \Rightarrow O(-1, 2)$$

$$d = \sqrt{\frac{|-6+16+5|}{36+64}} = \sqrt{\frac{15}{10}} = \frac{15}{\sqrt{10}}$$

$$= \frac{3}{2} \Rightarrow R = \frac{3}{2}$$

$$x^2 + y^2 - x + 2y - 1 = 0 \Rightarrow O'\left(\frac{1}{2}, -1\right) \quad R' = \sqrt{1+\frac{1}{4}+4} = \frac{3}{2}$$

$$OO' = \sqrt{\left(-1 - \frac{1}{2}\right)^2 + 9} = \sqrt{\frac{9}{4} + 9} = \sqrt{\frac{45}{4}} = \frac{3\sqrt{5}}{2}$$

$$OO' = \frac{3\sqrt{5}}{2} \quad R + R' = 3$$

دو دایره متقاطع هستند

(ریاضی تجربی دوازدهم، صفحه ۱۴۰)

۱۳۳. گزینه ۳ صحیح است.

اگر به همه داده‌های آماری $\bar{x}$ اضافه کنیم، انحراف معیار (s)

تغییری نمی‌کند ولی میانگین به اندازه $\bar{x}$ زیاد می‌شود.

$$\left. \begin{aligned} CV_1 &= \frac{\sigma}{\bar{x}} \\ CV_2 &= \frac{\sigma}{\bar{x} + 3\bar{x}} = \frac{\sigma}{4\bar{x}} \end{aligned} \right\} \Rightarrow CV_2 = \frac{1}{4} CV_1$$

ضریب تغییرات $\frac{1}{4}$ برابر شده است. یعنی به اندازه $\frac{3}{4}CV_1$ یعنی 75%

کاهش بیدا کرده است.

(ریاضی یازدهم، صفحه ۱۶۰)

۱۴۹. گزینه ۳ صحیح است.

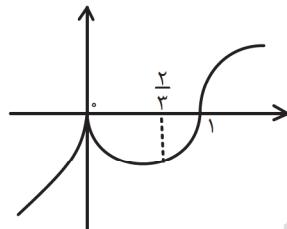
در ریشه‌های زیر را دیکال تابع مشتق‌بذر نیست و نقاط بحرانی دارد.
 $x = 0$ و $x = 1$ بحرانی هستند.

$$f(x) = \sqrt[3]{x^3 - x^2} \Rightarrow f'(x) = \frac{3x^2 - 2x}{3\sqrt[3]{(x^3 - x^2)^2}} = \frac{x(3x - 2)}{3\sqrt[3]{(x^3 - x^2)^2}}$$

در $\frac{2}{3}x = 0$ هم که مشتق صفر می‌شود و نقطه بحرانی است.

پس نقاط بحرانی تابع $x = 0$ و $x = 1$ هستند.

این هم از نمودار این تابع:

۱۴۰. گزینه ۴ صحیح است.

$$f(x) = x^3 - 3x \Rightarrow f'(x) = 3x^2 - 3 = 0 \Rightarrow x^2 = 1 \Rightarrow x = \pm 1$$

$$\begin{cases} A = (1, -2) \\ B = (-1, 2) \end{cases} \xrightarrow{\text{فاصله AB}} \sqrt{(1+1)^2 + (2+2)^2} = \sqrt{4+16} = \sqrt{20} = 2\sqrt{5}$$

(ریاضی تجربی دوازدهم، صفحه ۱۰۱)

زمین‌شناسی

۱۴۱. گزینه ۲ صحیح است.

در نظریه خورشید مرکزی که نیکولاوس کوپرنیک مطرح کرد، حرکت روزانه خورشید در آسمان ظاهری و نتیجه چرخش زمین به دور محور خود است.

۱۴۲. گزینه ۱ صحیح است.

وقتی زمین در موقعیت A قرار دارد، نیم‌کره شمالی در موقعیتی است که بیشینه انرژی خورشید را دریافت می‌کند و فصل تابستان می‌باشد و بعد از آن پاییز را داریم، ولی در نیم‌کره جنوبی بالعکس می‌باشد.

۱۴۳. گزینه ۲ صحیح است.

برای محاسبه دوره تناوب (زمان یک دور گردش زمین به دور خورشید) از قانون سوم کیلر استفاده می‌کنیم:

$$P^2 = d^3 \Rightarrow P^2 = (4)^3 = (2^2)^3 \Rightarrow P = 8$$

۱۴۴. گزینه ۳ صحیح است.

چون درصد فلز سرب موجود گالن (PbS) در پوسته زمین، بسیار کمتر از بقیه عناصر می‌باشد و برابر 0.016% درصد می‌باشد.

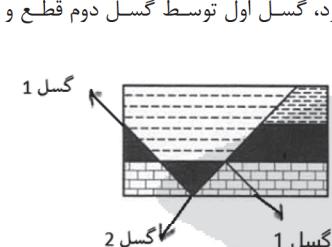
۱۴۵. گزینه ۴ صحیح است.

عقیق، کوارتز با رنگ‌های مختلف می‌باشد.

۱۴۶. گزینه ۱ صحیح است.

در نقاط A و B' (دیواره محدب) حداکثر رسوب‌گذاری و در نقاط A' و B (دیواره مقعر) حداکثر فرسایش صورت می‌گیرد.

(زمین‌شناسی یازدهم، فصل ۳، صفحه ۱۴۴)

(زمین‌شناسی یازدهم، فصل ۶، صفحه ۱۰۳)

۱۵۳. گزینه ۲ صحیح است.

در این منطقه ابتدا فرادیواره به سمت بالا حرکت کرده و گسل معکوس به وجود آمده است، پس از فرسایش و رسوب‌گذاری مجدد، فرا دیواره به سمت پایین لغزیده و گسل عادی به وجود آمده است.

(زمین‌شناسی یازدهم، فصل‌های ۱ و ۲، صفحه ۱۰۶ و ۱۰۷)

۱۵۴. گزینه ۲ صحیح است.

بزرگترین میدان نفتی ایران میدان اهواز است که در رده سومین میدان‌های نفتی جهان قرار دارد.

(زمین‌شناسی یازدهم، فصل ۷، صفحه ۱۳۲)

۱۵۵. گزینه ۲ صحیح است.

گسل‌های ناییند، کازرون و تبریز از نوع امتداد لغز و حاصل تنفس بشی هستند. در گزینه‌های دیگر گسل‌های خزر، مشا و شمال البرز از نوع رانده می‌باشند.

(زمین‌شناسی یازدهم، فصل ۶، صفحه ۱۳۴)